

MORAY

A MÓRA FERENC KOLLEGIUM LAPJA

XV. évfolyam

44. (2.) szám

2011. december

Kedves Kollégisták!

A Móra Nyúz tagjai ismét szorgoskodtak – leküzdve a zsúfolt zh- és a közelgő vizsgaidőszak hófelhőit –, hogy átadhassuk Nektek a 2011-es év utolsó számát.

Igyekeztünk változatos és színes palettát felkínálni számotokra. Ez az újság is hangsúlyosan rólunk, Móra kolisokról, az itt történt eseményekről szól: olvashattok Zombori István török kori előadásáról, illetve a választójogi rendszer alakulásáról. A múlt számban központi figyelmet kapott a felsőoktatás átszervezéséről folyó vita, s most, az elmúlt napokban ellátogatott hozzánk Dux László államtitkár-helyettes, hogy az új koncepciót bemutassa.

Természetesen nem maradnak ki az élménybeszámolók a könnyedebb rendezvényekről sem, hiszen a süteménysütő versenyek is lefolytak – nem sok híján ugyan, de megúsztuk konyhafelgyújtás nélkül –, és december hetedikén egy igen közvetlen Mikulás csalt le minket a tornaterembe, hogy ropjuk hajnalig. Kötetlen beszélgetést követhettek a kollégiumi rádió stábjával, mely az idei tanévtől kezdve nagy erőket mozgósít, hogy szórakoztassa a kollégiumi közönséget. Továbbra is nosztalgiazunk: Vörös Lászlóné Nelli néni mesél arról, hogyan is élte meg a Móra a kezdeti bukdácsolásait.

Felhívnam a figyelmeteket az irodalmi ajánlóra, melyben megtudhatjátok, miben is áll a 20. század eretnek-sége. A zenei oldalakon pedig egy finomlelkű, a Szegedi Jazz Fesztiválra rácsodálkozó beszámolót találhatok, majd gyorsan stílust ugrunk, egészen a „föld alatti” rétegekbe kerülünk, méghozzá a '70-es, '80-as évekbe. Újabb rovattal rukkolunk elő, melynek Retrovat a címe, és első körben a gyermekkori játékaikra emlékeztet minket.

Hogy a karácsonyi hangulatot megidézzük, de azért mégse vigyük túlzásba – azt a kereskedők már megtették helyettünk novemberben –, felidézzük, mit is jelent az advent fogalma, a kollégiumi kellemes kis műsorról a képeket pedig a hátsó borítón villantjuk fel.

Most pedig már csak a köszönetnyilvánítás része van vissza ennek az (el)nyúlásra sikerült szósznak: köszönöm szépen a sok pozitív visszajelzést és kritikát az első számmal kapcsolatban, köszönöm a buzgó szerzőgárdának, és azoknak, akik bármilyen módon hozzátettek, hogy a Nyúz megjelenjen. És köszönöm azokat a majdani lelkes „Végre itt van a friss Móra Nyúz!” felkiáltásokat, melyeket akkor tapasztalok, amikor szétosztom az újságokat.

Varázslatos, békés, boldog karácsonyt kívánok Mindenkinek, sikerekben gazdag új évet és jó szelet a vizsgákhoz!

Salamon Dóra

Zombori István: A török kori Szeged

2011. október 26-án került sor Zombori István történész, a Móra Ferenc Múzeum előző igazgatójának előadására a Szeged története előadás-sorozat keretében. A beszámoló közérthető és bárki számára izgalmas lehetett, aki érdeklődik a történelem vagy a szegedi helytörténet iránt, ahol tanul. Cikkemben igyekeztem nagyvonalakban összefoglalni az elhangzottakat.

Szeged és környéke már a rómaiak idején fontos szerepet kapott. Elsősorban Dacia provincia áruit (só, arany, réz stb.) szállították a Daciát és Pannoniát összekötő Partiscumon, azaz a mai Szegeden keresztül.

A területen később az avarok és a honfoglalók is letelepültek, kihasználva annak stratégiai jelentőségét elsősorban a kereskedelem szempontjából. 1027 és 1030 között jött létre a csanádi püspökség, amellyel a környék integrálódott a Szent István-i Magyarországra. Szeged valamikor a 11. század végén és a 12. század elején jöhetett létre. Első okleveles említése 1183-ból való, 1247-ben IV. Bélatól már városi rangot ka-

pott. Szeged az Erdélyből jövő királyi sószállítási központja lett. A királyi kővár 1260 és 1280 között épülhetett fel, a sószállító útvonal védelme érdekében 1498-ban szabad királyi városi rangot kapott.

Szeged a török korban

1526. augusztus 29-én a Magyar Királyság serege súlyos vereséget szenvedett a töröktől a mohácsi csatában. A szultán bevonult Budára, kifosztotta és felégette a várost, majd kivonult az országból. A török portyákat Szeged sem úszhatta meg. A települést 1542-ben a török megszállta, de rövid idővel később már a császári katonaság vette birtokába. 1543-ban került végleg török kézre, amely megtörte a város fejlődését egészen a török kor végéig. 1552-ben Tóth Mihály hajdúcsapatával megpróbálta visszavenni a várost, sikertelenül. Szegedet budai vilajetbe tagolták, azon belül pedig szandzsák központtá vált. A település ún. „hász” birtok lett, vagyis közvetlenül a szultán tulajdonát képezte, ami bizonyos előnyökkel is járt (egy összegben adózás).

Szeged a maga 8-9 ezer fős lakosságával a török kor előtti Magyarország egyik legnagyobb népességű városa volt. Azonban a folyamatos háborúk következtében a népesség erősen lecsökkent. A középkori városból a Dömötör-tornyon, az alsóvárosi templomon és a ferences kolostoron kívül semmilyen építmény sem maradt meg. A török is igyekezett berendezkedni, így építettek fürdőt, dzsámit és minaretet. Az idegen uralom alatt a katolikus egyház gyakorlatilag megszűnt létezni a városban, ami kedvezett a kálvinista tanok terjedésének. Az utolsó katolikus „bástyát” a ferencesek jelentették. A város 1686-ban szabadult fel a török alól.

Az előadás végén Zombori István készségesen és kimerítően válaszolt minden kérdésre. Annyit még érdemes tudni, hogy nem most volt utoljára kollégiumunk vendége, mert a jövőben még számíthatunk rá a Szeged történetével kapcsolatos előadásaival.

Zombori István

Régi könyvek, új csillagok

November 7-én este Farkas Gábor Farkas, egykori mórás érkezett kollégiumunkba friss megjelenésű könyvét bemutatni, a *Régi könyvek, új csillagok*, oldalán két mesterével, dr. Ötvös Péterrel (az SZTE Régi Magyar Irodalom Tanszékének egyetemi docense) és dr. Monok Istvánnal (az SZTE Könyvtár- és Humán Információtudományi Tanszékének tanszékvezetője).

A Balassi Kiadónál megjelent disszertációba – amelyet nagy lelkesedéssel fogadott a szakma –, igyekezett eddigi kutatási eredményeit belesűríteni. Bölcsész végzettsége mellett csillagászati érdeklődését is kiteljesíti a Humanizmus és Reformáció sorozat legújabb kötete: az ELTE

Egyetemi Könyvtár és az OSZK régi anyagának feldolgozása során rengeteg összefüggésre bukkant a régi magyar irodalom csillagászati emlékeiben és

a fontosabb csillagászati munkák fogadtatását illetően. Ezen eredményeket dolgozza fel könyve.

Maga a kötet olvasmányos, egyben korrekt munka: a gazdag hivatkozásrendszer mellett rengeteg illusztráló szövegpéldát és képet találunk, amelyek híven alátámasztják téziseit. A könyvbemutatón több szó esett munkamódszeréről, könyvtári élményeiről, hogy hogyan kezdett el érdeklődni a csillagászat iránt, a szakmához fűződő emlékeit tárta

Fotó: Szemjonov Krisztina

a közönség elé. A rendezvény után lehetőség volt beszélgetni a szerzővel.

Köszönjük Farkas Gábor Farkasnak, hogy két könyvbemutatója egyik helyszínéül a Móra Ferenc Kollégiumot választotta! Interdiszciplináris munkája minden – akár csak hobbiszinten – érdeklődő számára tanulságos olvasmány.

Farkas Gábor

Itt az idő, válasszatok!

A választójogi rendszer, és ami mögötte van

Már-már hagyománnyá vált, hogy két-három havonta neves politológusok érkeznek a kollégiumunkba, és egy előadás keretében elmondják véleményüket egy éppen aktuális politikai témáról.

November 15-én Fodor Csaba (Nézőpont Intézet elemzője), és Kovács László Róbert (a Political Capital szakértője) volt a vendégünk. A szokványos és néha unalmas előadás helyett egy kezekasztal-beszélgetés formájában

ütköztették véleményüket a magyar választójogi rendszer alakulásáról.

A téma érdekes és aktuális volt. Sajnálatos módon viszont nem tartalmazott semmi olyan információt, amellyel a napi fél óras

újságolvasás során még nem találkoztam. Ezt kicsit bánom, mert személy szerint valamilyen teljesen új megközelítésre vártam, amelyet a sajtóban nem mernek közölni, de egy kollégiumi beszélgetés keretében igen. Bár amikor megláttam, hogy kamerával rögzítik az előadók minden mozdulatát, ráébredtem, hogy ma sem fogok világrengető dolgokat hallani. A beszélgetés stílusa és hangulata olyan volt számomra, mintha átmenet lenne az egyetemi előadások, és a napi politikai vitaműsorok között. Ezt persze nem negatív értelemben mondom, a szakértők felkészültségével teljesen meg vagyok elégedve.

A párbeszéd során boncolgatták a választókerületek változtatását, a parlament létszámának csökkentését, a határon túli magyarok választójogának kérdését és a választási fordulók számának csökkentését. Ennek ténybeli részleteire most nem térek ki, ezt megtekintheti mindenki bármelyik online híroldalon. Viszont röviden szeretném érzékeltetni, hogy miért is fontos az, hogy ezzel minden magyar állampolgár képen legyen, illetve néhány mö-

göttes információra is szeretnék kitérni. Ezzel talán kedvet csinállok ahhoz, hogy mélyebben is beleássatok magatokat a témába.

Korábban is az volt a véleményem - és ez az előadás végére sem változott -, hogy egy rosszul kialakított rendszernél csak egy rosszabb van, ha állandóan változtatják. A választópolgárnak valójában teljesen mindegy, hány

képviselő van a parlamentben. 199 is ugyanúgy meg tudja őket lopni, mint 386. Az ország költségvetéséhez képest pedig az a pénz, amit a csökkentéssel megspórolnak, nem számottevő. A GDP 70-80 százalékára rúgó államadósságot nem ebből fogjuk finanszírozni, így valószínűleg ez csak látszatintézkedés. Teljesen mindegy, hányan ülhetnek az országházban, amíg „frakciófegyelem” van. Öt képviselő is pont annyira össze tud venni, mint 386. Ha csak kettő van belőlük,

akkor is ellentétes véleményük lesz mindenről, hiszen bármi bebizonyítható és bárminek az ellenkezője is...

De ha már említettem a frakciófegyelmet, erről külön ejtenék néhány szót. A mai rendszerben sajnos el sem tudnám képzelni, hogy ez megváltozzon. Ha valamelyik képviselő megpróbál gondolkodni, és a saját útját járni, az

hamar párton kívül találja magát. Ha viszont beáll a sorba, és birka módjára bólogat, akkor pár évig biztosan van miből etetnie a családot. Ha valaki ezt elkerülve függetlenként indul, nem sok babér

terem számára a magyar politikai életben (ennek egyik okáról később említést teszek). Eljött tehát a megélhetési politikusok ideje. Nem az fog indulni a választásokon, aki tényleg szeretne valamit tenni a hazájáért, hanem az, aki csak pénzt lát ebben a munkában. Kivételek persze mindig vannak, de őket úgyis visszahúzzák a képviselőtársak, az IMF, az EU, a nemzetközi szerződések, az ország gazdasági teljesítőképessége, és még sorolhatnám. Ebből a kötöttségből lehet ugyan

szabadulni, de ahhoz nem elég egy választási ciklus, és mivel az előreláthatatlan, kockázatos változtatások csökkentik a népszerűséget, nagyon kevesen mernek ezzel kísérletezni. A cél ugyanis a népszerűség megtartása. Ennek érdekében ciklusról ciklusra ugyanazon választási ígéretekkel rukkolnak elő: adócsökkentés, nyugdíjemelés, fizetésemelés, munkahelyteremtés, államadóság visszafizetése.

Mikor megnyerik a választást, meglepődve és elsápadva közlik, hogy a nemzetközi helyzet miatt az ígéreteiket nem tudják megvalósítani. Vagy ha próbálkoznak vele, akkor egy visszatérő gazdasági tendencia következik be: gyengítik a forintot, emiatt bejönnek a külföldi befektetők. Létesül ugyan pár munkahely, és még fizetésemelést is biztosít az állam. Emelkedik viszont az infláció, aminek következtében a reálkereset nem változik. A forint gyen-

gülése miatt hiába akarják csökkenteni, az államadóság megnő, mivel nagyrészt külföldi devizában van elhelyezve. Ezért állampapírokat adnak el, hogy legyen miből finanszírozni. Ennek óriási ka-

mata lesz, fizetheti majd azt a következő kormány, vagy ha nem, akkor ráfognak az előzőre. Kénytelenek adót emelni, de ez megint csak balul sült el. Megemelik az áfát, ez visszafogja az emberek fogyasztását, így ténylegesen csökken a bevétel.

Eközben közelednek a választások. Gyorsan elhitetik a médiával, hogy már minden rendben, és ideiglenesen pozitív reformokat vezetnek be. Ezt persze csak akkor lehet megtenni, ha vesznek fel pénzt az IMF-től vagy az EU-tól...

Ez így megy évről évre, ciklusról ciklusra. A népnek tehát teljesen mindegy, kire szavaz, ugyanazt kapja. És ha mindegy, ki kerül be, akkor az miért számít, hogy milyen módon kerül be? Mert ez

igazságos? Nem hiszem. Talán így jogos, de nem igazságos. A demokráciával jellemezzük ezt a rendszert, ami Arisztotelész szerint a „szegény többség” uralmát jelenti. Az arisztokrácia viszont a vagyonos kisebbség uralma a többség felett. Egy választási rendszertől még nem lesz demokrácia, maximum jogállam.

Ma csak az tud választást nyerni, akinek van elég pénze kampányolni, megfizetni a médiát, ha kell, lekenyerezni az embereket. Enélkül hiteltelennek tűnnek a szavai, még ha igazat szólnak is, és még egy helyhatósági választás is nehezen nyerhető meg. Ha szegény vagyok, és sokra akarom vinni, akkor egy gazdag párt mellé kell álljak, de akkor a fentiek érvényesülnek. Vagy azt teszem, amit mondanak, vagy mehetek kapálni. Az „arisztokrácia” tehát megfelelőbb kifejezésnek tűnik a magyar rendszerre. Így már az a

tény is értelmet nyer, hogy az intézkedések miatt nem a kisémbereknek kedveznek (itt elsősorban az adózási rendszer kiépítésére gondolok).

Ha pedig, mint látjuk, a kisémbereknek mindegy, ki és hogyan kerül be a parlamentbe, akkor miért kell bonyolultabbnál bonyolultabb szabályokkal elvenni a kedvét a választástól? A töre-

dékszavazatok megoszlásából, a választókerületek nagyságának megváltoztatásából egy munkásember annyit fog fel, hogy „változik a rendszer”. Az ezzel kapcsolatos adminisztrációs költség pedig magasabb lesz, mint amennyi hasznot hoz.

Az általam elmondottak fényében tehát szeretném feltenni és egyben megválaszolni a kérdést,

amelyet a novemberi kerekasztal-beszélgetés elején feltettek maguknak a szakértők: Szükséges volt-e a magyar választójogi rendszer megváltoztatása? Az én válaszom: Nem.

Hegecs János

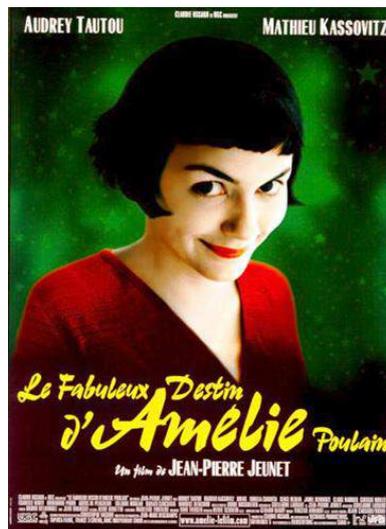
Először, de nem utoljára?

November harmadik hétvégéjén, péntekről szombatra virradóan került megrendezésre a kőli első Filmmaratonja. A magasföldszinti folyosó még mindig őrzi a Filmmaraton mozihangulatát, a Belvárosi Moziból kapott plakátoknak köszönhetően.

A 24 órás futam alatt 11 filmet tekinthettek meg az érdeklődők popcornnal a kezükben, melyek után a filmek cselekményéhez kapcsolódó tesztekkel kellett kitölteniük. A legjobb eredményeket DVD-vel jutalmaztuk, és a legkitartóbbak között plakátokat sorsoltunk ki. (Az éjszaka programjából természetesen nem maradhatott ki a mindenkit jókedvvel

eltöltő horkolás sem.) A hétvége ellenére a vártnál sokkal nagyobb volt a kollégisták érdeklődése, aminek nagyon örültünk, és elhatároztuk, hogy a második félévben is szervezünk egy hasonló szórakoztató napot.

Jegyt Csaba

A Filmmaraton programja

- 20:00-21:50 Galaxis útikalauz stopposoknak
- 22:20-00:20 Gettó milliomos
- 00:40-02:25 Psycho
- 02:45-04:55 Holt költők társasága
- 05:20-07:00 Csinibaba
- 07:20-09:10 A másik Boleyn lány
- 09:30-11:00 Híd Terabithia földjére
- 11:30-13:20 Amélie csodálatos élete
- 13:50-16:20 Ponyvaregény
- 16:40-18:25 Disturbia
- 18:40-20:00 A bakancslista

Kazahsztáni „úti levelek”

Mint azt az előző világjárós cikkemben megígértem, továbbra is tudósítom azoknak a kollégistáknak a beszámolóit, akik voltak olyan kedvesek és előadást tartottak a kollégiumban élményeikről, tapasztalataikról.

Most Katona-Kiss Atilla és Danka Balázs idei kazahsztáni útjának háttéréről, annak megszervezéséről és benyomásairól kérdeztem Atist. Elmondta, hogy az út lehetősége 2008 tavaszán, egy kiskunfélegyházi konferencián nyílt meg számukra, amikor is egy híres kutató, Mándoky Kongur István turkológus özvegyével találkoztak, aki tájékoztatta őket: az éppen induló Lakiteleki Népfőiskola Mándoky Kongur István Kollégiumának elvégzése után egyhetes kazahsztáni tanulmányútra lenne alkalom. A kétéves kollégium sikeres befejezése után egy újabb évnvi szervezés következett, amely elég nehézkesnek bizonyult a kazah szervek ráérős alapossága és a 24 fős csoport tagjainak összehangolása miatt, de végül szeptember 8-án sikere-

sen érkeztek meg Almati repülőtérére.

A kimerítő utat másnap történeti témájú előadások követték az Abay Egyetemen – de az egyhetes kinn tartózkodás lehetővé tette az Állami Múzeum szkíta királysíriai anyagának megtekinté-

Abay Egyetem

sét, kisebb túrát a régi főváros környékén a Tien-san előhegyeinél, magában a városban és persze a bazárban is. Kollégistáink megkoszorúzták Mándoky Kongur sírját és részt vettek egy kazah általános iskola ünnepségén, mely a világhírű turkológus

nevét vette fel. Következő napon indult a csoport vonattal Tarazba, illetve két nap múlva tovább busszal Turkesztánba, amely városok a régi Selyemút állomásai voltak. A több mint 800 km-es út a kazah-kirgiz határ mentén egészen Üzbegisztán szomszédságá-

ig tartott, nyugati irányba.

Az út során kollégistáink számos múzeumot, mauzóleumot, mecsetet kerestek fel, de megtekintettek a kazah pusztán szkíta halomsírt és szent helyet, illetve a Mujun-kum és a Kizil-kum sivatagban két, részben feltárt romvárost is. Állandó kísérőik az egyetem egyik történelem professzora és egy régész voltak.

Nagy örömmel hallgattam Atist, mivel azt is elmondta, hogy a kazahok elszakadt testvéreknek tar-

Otrar

Fotók: Mándoky Kollégium

Fotó: Mándoky Kollégium

tanak minket, magyarokat, és a közös őstörténet kérdése náluk evidencia. Ezt a közvélekedést a beszélgetés végén Atilla azzal is alátámasztotta, hogy Turkesztánban egy teljesen ismeretlen, ittas kazah, miután meghallotta, hogy

Szíria és Margat vára

Cikkemben Bíró Gyöngyvér élménybeszámolójáról, és a napokban közöttünk lezajlott párbeszéd tartalmáról szeretnék informálni Titeket. A negyedéves régész szakos hallgató a Szíriai-Magyar Régészeti Misszió csoportjának tagjaként idén volt második alkalommal Szíriában, ahol sok utazás és kirándulás mellett természetesen a szakmai feladatok sem maradhettek el.

Margat várának feltárását – ami a hajdani erődrészek szerepének megállapítását és korabeli élet rekonstruálását is jelenti – már 2007 óta végzi a magyar delegá-

magyarok, ölelgetni kezdte Balázst, mondván: testvérek vagyunk, hiszen erről maga is meggyőződött, amikor katonaként Budapesten szolgált (nyilván a megszálló Vörös Hadsereg kötelékében). Atis azt is elmondta, hogy a kazahok nagyon barátságosak (főleg a vonaton, vodkázás közben), a sör olcsó és finom, az étrend pedig színes és változatos.

Tehát ha adódik lehetőség Kazahsztán felkeresésére, minden-

képpen érdemes kihasználni azt, kivált, hogy ez az ország nemcsak Közép-Ázsia, de a világ egyik olyan, még megmaradt helye, amely természeti látnivalókban, illetve épített és történeti emlékekben egyaránt bővelkedik, hiszen évezredek kultúrája hagyta rajta a nyomát.

Atis szavait lejegyezte:

Fabos Levente

ció. Ez a vár a Szentföld legnagyobb kereszties lovagvára volt, amely egyébként az egyik legjobb állapotban megmaradt erődtítmény Szíriában. Gyöngyvér elmondta, hogy meglepően sok ember él kint, akinek van valamilyenfajta kötődése Magyarországhoz (például évekig itt dolgozott). A magyar kutatóknak (szír régészek, egyetemisták és munkások segítettek a feltárásban, illetve a vár közelében élők pedig a mindennapi élet problémáit igyekeztek kedvességükkel

és figyelmükkel megoldani vagy elhomályosítani.

Az ország fővárosáról, Damaszkuszról Gyöngyvér megemlítette, hogy a közlekedés autóval szinte lehetetlen a sok szűk, sikátorszerű, csavargó utcán, de ennek ellenére a káosz „rendezettsége” (ha lehet ilyet mondani) uralkodik az utakon.

Margat vára

Fotó: Bíró Gyöngyvér

Palmyra, részlet Baal templomából

Fotó: Bíró Gyöngyvér

Arra a kérdésemre, hogy következő nyáron újra indul-e a kutató-feltáró csoport a várhoz, riportalanym nem tudott pontos választ adni a kinti bizonytalan helyzet miatt, de nagyon reméli, hogy folyta-

tódnak a kirándulások. Én mindenesetre kívánom nekik, hogy ha sikerül megint kijutniuk, akkor találjanak valami igazán meghökkenőt, meglepőt, hatalmasat, akármilyen is legyen az!

Fabás Levente

Reformok a felsőoktatásban Dux László előadása nyomán

Az előző számban már szó volt a felsőoktatásban bevezetni tervezett lépésekről (A felsőoktatás leszázelékolása címen). Ezúttal olyan kiegészítő információkkal szolgálunk e témában – Dux László felsőoktatásért felelős helyettes államtitkár (egyben egyetemi professzor) december 8-i látogatásának köszönhetően –, melyekkel átfogóbb képet kapunk az új reformokról, és amelyekkel az eddig megválaszolatlan, bennünket is érintő kérdéseink magyarázatot nyernek.

Dux László előadására eredetileg egy hónappal ezelőtt került volna sor kollégiumunkban, de az a budapesti – a felsőoktatási reformok elleni – tüntetés miatt elmaradt. Éppen ezért kaptunk egy rövid összefoglalót arról, hogy mi is történt az ügyben az elmúlt egy hónap alatt. Az előadás lényegében a hallgatók kérdései köré épült.

Megtudhattuk, hogy a felsőoktatási törvény már eléggé előrehaladott állapotban van. Miután nyár végén a koncepciót a kormány elfogadta, a törvénytervezet szövegezése megtörtént, majd november 19-én benyújtotta azt a parlamentnek. Az általános vita lezajlott, az 540 módosító javaslatot az Oktatási-, az Ifjúsági- és az Emberjogi Bizottság felvette a napirendjébe. Ezeket végigtárgyalták, és 100 körüli az, amely a tárca álláspontja szerint is beépíthető a törvénybe. December 8-án a részletes vita is lezajlott. Körülbelül 31 módosító indítvány érkezett be, amelyeknek nagy része arra szolgált, hogy csiszolgassa a szöveget.

Várhatóan december 19-én lesz a részletes módosításokról szavazás a Parlamentben és 23-án – együtt a közemelési törvénnyel – szavaznak róla. A törvény legtöbb része 2012 szeptemberétől lép hatályba, de például a felvételi követelményeknek a

változása – az alkotmánybíróság által megkívánt, ésszerű felkészülési időt biztosítva – 2015-2016 táján léptethető majd hatályba.

Kiderült az is, hogy számos elem kikerült a törvényből. A felvételi keretszámok és az önköltség megállapítása például nem a törvényben kerül rögzítésre, hanem – ahogy eddig is és ezután is – kormányrendelet fog rendelkezni róluk. A felsőoktatási törvényhez kapcsolódó jogszabályok is készülöben vannak, mint például az államháztartási törvény, amelybe végül sikerült belevetetni az egyetemek gazdálkodásáról szóló speciális kitételeket.

Az intézményszerkezetre vonatkozóan Dux László elmondta, hogy a jelenleg működő felsőoktatási intézmények – néhány minimális változtatással – továbbra is fennmaradnak. Biztosított mindenkit arról, hogy a kormányzatnak az egész nemzetfelfogásától, társadalomképtől idegen, hogy ahol jelenleg működik felsőoktatás, azt erővel megszüntesse. Ennek nagyon komoly értelmiségmegtartó, kultúráközvetítő, munkahelyteremtő szerepe van, tehát tudják, hogy hiba lenne. Eszerint az intézmények drasztikus megritkítására nem kerül sor, ugyanakkor megtudtuk, azt sem lehet kizárni, hogy valamilyenfajta ésszerű fejlődés keretén belül a jelenlegi intézményrendszer átalakul.

A bolognai rendszerrel kapcsolatban is mondott pár szót a professzor úr. Kifejtette, hogy a bolognai megállapodással önmagában nincs semmi probléma. Vagyis azzal, hogy a képzések összehasonlíthatóak és átjárhatóak, a diplomák és végzettségek pedig átvihetőek, elfogadhatóak, semmi gond nincs. Viszont e lehetőségek magyarországi kivitelezésével már jóval nagyobb nehézségek akadnak. Rendkívül erőltetetten, átgonddolatlanul és kötelezően vezették be a kétciklusú képzéseket, főleg úgy, hogy a második ciklusról igazából nem nagyon volt fogalma senkinek, hogy mit is takar. Ez pedig komoly károkat okozott. Tudjuk, hogy van-

nak területek, ahol nem, hiszen például egy informatikusképzésen ez a rendszer nagyon jól prosperál. Itt a munkaerőpiac értelmezni tudja, mi a kétféle végzettség között a különbség, de nagyon sok más szak esetében ez nem így működik. A munkaerőpiac zavarban van, hogy mit kezdjen egy Bsc-vel vagy egy Msc-vel.

A tanár úr azt is elmondta, hogy a Bologna képzésnek köszönhetően totálkáros lett itthon a tanárképzés, főleg a természettudományi szakokon. Többek között ezért kívánják a lehető legtöbb intézményben visszahozni az új törvénnyel a kétszakos, egyciklusú képzést. Hangsúlyozta, hogy ezzel csak a lehetőséget szeretnék megadni, hogy azokon a szakon, ahol az oktatók és oktatottak közösen úgy látják, hogy a két ciklus nem viszi előrébb a hasznosítható, versenyképes diplomához a diákokat, ott visszaállhassanak az egyciklusú képzésre.

Ahhoz hogy ez ne legyen egy önmagában bürokratikus, adminisztrációs

terhek miatt riasztó dolog, azt is belecsempézték a törvénybe, hogy ahol korábban akkreditálva voltak az osztatlan képzésre (és jelenleg a kétciklusú képzés folyik), különösebb adminisztrációs terhek nélkül állhassanak vissza az osztatlan képzésre. Ez pedig az adott szakmát oktató közösségnek lesz a saját döntése.

Az előző felsőoktatási reformokkal kapcsolatos cikkemből kiderült, hogy az új törvény drasztikusan készülni csökkenti az államilag finanszírozott helyek számát. Erre a kérdés pontra Dux László is kitért előadása során. Elmondta, hogy távlatilag mindenki úgy gondolja, hogy a felsőoktatást – az adósságcsökkentés szempontjából – nem ildomos olyan területnek tekinteni, amely akkor járul hozzá legjobban az adósságcsökkentéshez, hogyha minél nagyobb összeget ki tudunk belőle vonni. Ez a terület akkor hoz profitot – ezáltal csökkentve az államadósságot –, ha a legjobb adófizetőket termeli a nemzetnek. Az ő tudásuk, szorgalmuk és kreativitásuk révén olyan jövedelmeket tudnak generálni, amelyek akár személyi jövedelemadóba vagy vállalkozási adókba visszakerülnek, és az adósságot csökkentik, plusz olyan morális tartással „szabadulnak” a fiatalok a felsőoktatásból, hogy ezeket a jövedelmeiket nem offshore cégekbe tüntetik el. Ez a fajta gondolkodásmód vezetett arra, hogy ebben a rendkívül nehéz

helyzetben szükséges egy versenyképes felsőoktatást faragni a jelenlegiből. Az Európai Uniónak elsődleges feladata elérni Magyarországon, hogy főleg a gazdaság fellendítése szempontjából primer műszaki, természettudományos, informatikai területek kerüljenek előtérbe és inkább azokat támogassák állami forrásokból.

A professzor úr a szerződéskötés intézményére és a „röghöz kötés” problémájára is részletesen kitért. A kettő nagymértékben összefügg, hiszen az új törvénytervezet szerint azok, akik államilag finanszírozott képzésben vesznek majd részt, tanulmányaik befejeztével bizonyos ideig itthon kellene/lenne ésszerű kamatoztatniuk megszerzett tudásukat. Ez pedig nagy felháborodást váltott ki (különösen az orvostan-) hallgatók körében.

Dux László azonban hangsúlyozta: ezzel nem azt kívánják szorgalmazni, hogy mindenkit itthon marasztaljanak kereken hét évre, hanem azt, hogy akik az állam pénzén vesznek részt felsőoktatásban, azok valamilyen módon járuljanak hozzá ehhez a támogatáshoz a későbbiekben. Ha tehát valakinek a tanulmányait az adófizetők pénzéből finanszírozzák, akkor jogos elvárás, hogy az a tudás, valahol, valamilyen időtartamban az ő javukra is hasznosuljon. Ez véletlenül sem jelenti azt, hogy valaki a végzése után nem mehet külföldre.

Menjen nyugodtan, de akkor utána itthon is kamatoztassa a kint megszerzett (szakmai) tapasztalatait/tudását, ne csak külföldön.

Az előadás során felvetődött a kérdés, hogy a levegőben lógó felsőoktatási reformsorozat milyen kihatással lesz majd a jelenleg önálló diákszállókra, kollégiumokra. A professzor úr elmondta, hogy német mintára (Deutsches Studentenwerk) tervezik átalakítani a lakhatást biztosító

intézmények rendszerét. Egy nagy konstrukcióban tervezik összefogni a kollégiumokat, amelyeknek a menedzselésében, működtetésében hallgatói szövetségek is helyet kapnak. Egy egységesebb gazdálkodási felépítést tétel fel ez a rendszer, amely már most a Nemzeti Fejlesztési Minisztériumnak a profiljába tartozó feladatkör. Az oktatás-, nevelésközpontú szakkollégiumokat azonban nem találták beilleszthetőnek ebbe a konstrukcióba, mivel úgy vélik – a kormányzat csúcsvezetősége is – hogy a szakkollégiumokat és az azokhoz tartozó tevékenységeket nem rendelhetik alá egy „diákhotelláncolatnak”.

Tehát ha kollégiumunk szakkollégiummá alakulna, megmaradhatna az

önállósága. Valószínűleg ez lenne a legelőnyösebb alternatíva a Móra Ferenc Kollégium számára is, amely immáron négy és fél évtizedes működése során oktatási, nevelési és kulturális szerepét betöltve az egyik legjobb kollégium a térségben. Ha állami irányítás alá kerülne – ezáltal is eltávolodva az egyetemtől – ez hosszú távon az intézményre nézve sok negatív hatást idézne elő. Ezzel – a professzor úr bevallása szerint – tisztában vannak a tervezet megalkotói is, de nekik jelenleg az infrastruktúra, fenntarthatóság, gazdaságosság kérdésköreit is szem előtt kell tartaniuk. Dux László megnyugtatóképp elmondta, hogy ebben a nagyobb konstrukcióban összefogott kollégiumok tartalmi elemeinek nagy része megőrizhető, csupán a vagyonkezelés kerül idegen kézbe.

Az se teljesen járható út, ha most minden kollégium átnevezeti magát szakkollégiummá. Ennek több oka van. Egyrészt ez a már meglévő szakkollégiumoknak se tenne jót, másrészt pont ez a differenciáltság emelte ki a két kollégiumtípus közötti lényeges különbségeket. Harmadrészt nem biztos, hogy minden kollégium könnyen tudná teljesíteni azokat a követelményeket, amelyek a szakkollégiummá válásához szükségesek.

Dux László

Vigyázat! Katasztrófa sújtotta övezet! Kiselefánt a konyhában!

Akár ezt is kiírhattuk volna a negyedik emeleti konyha ajtajára a 7. kollégiumi sütisütő verseny előtti estén. Csak azért nem gyűjtöttem fel semmit, mert a keksztekercshez nem kellett se a sütő, se a platni...

Az elődöntőn az esélytelenek nyugalmával vártam az eredményhirdetést, meg is lepődtem rendesen, amikor nevelőtanárunk közölte, hogy a házi narancslekváros (igen, én főztem, itt a kollégiumban...) kakaós piskótatekerccsel bejutottam a döntőbe...

A kezdeti csodálkozás után jött a „Mivel induljunk a döntőben?” című, pánikszzerű receptkeresés, majd az egyszerűen nagyszerű megoldás: keksztekercs lesz! Már a bevásárlás sem volt egyszerű – elhatároztam ugyanis,

hogy csíkos lesz a krém a tekercsben, ehhez pedig ételfesték kellett. Öt (!) boltot végigjártam, persze nem találtam sehol... Végül a bonbonmeggy aroma húzott ki a slamasztikából, ami íz szempontjából vállalhatóan bizonyult.

A megfelelő mennyiségek kimérésére házi praktikákat alkalmaztunk, szóval élek a gyanúperrel, hogy nem sikerült mindenből megtalálni a recept által előírt súlyt... Sebaj, gondoltuk, úgysem mesterszakácsok versenyeznek itt egymással, az a lényeg, hogy a végeredmény jó legyen.

Közvetlenül a döntő előtt, míg szeleteltük a tekercseket, elkezdtük latolgatni az esélyeket – kilenc induló, az előző két körből két sós jutott be, ők valószínűleg megint sóssal indulnak, de ki tudja, milyen lesz a többi... Aztán megláttuk a versenytársakat a dohányszóban. Egyértelművé vált, hogy három sós és hat édes sütemény küzd meg egymással a közönség és a zsűri kegyeiért.

A kollégisták ekkor már szinte teljesen elfoglalták a folyosót, mindenki türelmetlenül várta, mikor kezdődik a kóstolás. Szeren-

csére mi, versenyzők előnyt élveztünk, így mindegyik sütiből jutott egy-egy „falat”. Az ízpróba izgalmi után nem maradt más hátra, mint várni. És várni. És várni. És várni...

Az ünnepélyes eredményhirdetésen megtapsoltuk egymást, persze a díjazottakat külön. Az alábbi eredmények születtek:

1. Sonkás-hagymás csiga
2. Afrika csókja
3. Brokkolis csiga (Brocsi)

Közönségdíj: Sajtos kifli.

Ezúton is gratulálunk a győzteseknek és persze minden résztvevőnek! ☺ Az arany- és ezüstérmes sütik receptjét lentebb olvashatjátok!

Csik Réka ©

Fotó: Hornyik Anna

Sonkás-hagymás csiga:

Fotó: Nagy Zsuzsanna

Hozzávalók: 1 cs. fél kg-os leveles tészta, só, bors, 1 nagy fej lilahagyma, 15-20 dkg sajt, fél doboz tejföl, 15-20 dkg füstölt-főtt sonka

Elkészítés: A tésztát a felengedés után nagy téglalappá nyújtjuk ki, kb. 50x30 centisre. A tészta alsó felét bekenjük a megfűszerezett tejföllel és kirakjuk a vékonyra szeletelt szalonnával. Megszórjuk

az apróra vágott hagymával, és beborítjuk reszelt sajttal. Feltekerjük, mint a beigli és 1,5 cm-esre felszeleteljük az egészet. Közben a sütőt 200 fokra melegítjük, és sütőpapíros tepsibe rakjuk a csigákat, egy csipet sajtot teszünk mindegyik tetejére, majd kisütjük őket. Jó étvágyat!

Afrika csókja:

Hozzávalók a barna tésztához: 1 tojás, 25 dkg cukor, 8 dkg margarin, 1/4 liter tej, 4 dkg kakaópor, 25 dkg liszt, 1 sütőpor

Hozzávalók a krémhez: 25 dkg mascarpone krémsajt, 2 dl tejszín felvert habja, mokkaiskanál vaníliás cukor

Fotó: Nagy Zsuzsanna

Elkészítés: A tésztához a margarint a tojással habosra keverjük. Hozzáadjuk a cukrot, majd a tej felét. Ehhez jön a kakaós, sütőporos liszt, végül a maradék tej, majd megsütjük. Ha kihűlt, a tésztát kettévágjuk. A krém hozzávalóit jól kikeverjük, 2/3-val megtöltjük a tésztát, a maradékot a tetejére kenjük. Puha tortabevonó csokit reszelünk rá. Egy-két órára hűtőbe tesszük.

Móra Mikulás science fiction

Adott egy zsák szaloncukor, két necbe masnizott démoni krampusz, két mesterien angyalnak álcázott, betankolt civil, egy tollpihéből kreált elázott hópihe, egy apró, erős manó (a megszokott manóviseletét Isten tudja, merre hagyta...), egy pizsamás rénszarvas, (akinek az orrát gyanúsán nem csak a zimankó csípte pirosra...) és egy acélszívű, ám annál mámorosabb hangulatú,

kedvesen bohó Mikulás. Valódi kilétüket küldetésük megkezdéséig homály fedti. Aki idejekorán megpróbálja leleplezni őket, arra a régi hagyomány: „rituális tarkón lövés” vár.

Fotó: Nagy Zsuzsanna

2011. december 7-ét írunk. A helyszín egy parányi kollégium Újszeged szívében, ahol hőseink feladata az elfeledett gyermekkor újjáélesztése a vizsgaidőszak közelgésétől bágyadozó egyetemisták lelkében.

A kollégium népe régóta várja már érkezésüket. Valahányan ismerik a legendát, miszerint a tél kezdetén, az első elővizsgák hajnalán olcsón maszekolt guruló szánján, aro-s vodka szagú ruháiban eljön majd a Mikulás és felmentő serege, hogy örömet csempésszen szürke, tanuló hét-köznapjainkba. A krónikák szerint énekszóra bőkezűen szaloncukrot oszt, s látogatása végeztén teljesíti kívánságainkat (legalábbis azokat, amiket korábban a magasföldszinten kihelyezett dobozba tettünk).

A brigád rendelkezésére álló idő és az alkalmazható segédeszkö-

zök száma korlátozott: csupán azt az egy zsáknyi szaloncukrot és saját szuperképességeik elegyét: kompániájuk derűjét használhatják fel ahhoz, hogy néhány óra alatt valamennyi kollégistát gyermeki öröme derítse nek. Többre talán nincs is szükségük – bár az idővel állandó harcot vívnak, hiszen sok emeletet, szobát kell bejárniuk. Mind tudják: küldetésük fontossága felbecsülhetetlen, s így dolguk végeztével megérdemelt jutalmuk sem marad majd el.

Hiszen feladatuk nem egyszerű: sok felkészülést, lelki erőt, kitartást igényel. A teher könnyítése érdekében a kollégium lakói némi elemózsiával és frissítővel vendégelik meg derűhozóikat, s eme kedvességtől a kis csapatnak is szobáról szobára jobb kedve lesz.

A banda végül az őszi fórumon, a tornaterem gumiszőnyegén fejezi be megbízatását. A kívánságok teljesítése előtt azonban őket is meg-

lepetés várja: a kollégiumi hasztánc csoport ajándék performanszával indítja el az ünnepi vigasságot. Ezt követően némi rögtönzött extra hasztánc-aerobic bemutató, beatbox egyperces, koronázás, illetve szolid sztriptíz után pedig a kollégium apraja-nagyja együtt mulathat Kutyi Mikulás-sal, Móki rénszarvassal, Árpimanóval, Andris hópihével, Peti és Máté arkangyalokkal, valamint Dzsúd és Lili krampuszbigékkal.

A kritikusok szerint a Téli party a szemeszter TOP 3 Móra bulija közé sorolható, aki itt volt, csak jól járt. Ha lemaradtatok, a műsort új szereposztásban ugyan, de egy év múlva ugyanitt ismétlik.

Gódon Viki

Mó? Dió? Módió!

Rendhagyó interjú Gódor Nikivel és Jagyugya Erikkel

Nem könnyű dolog, amikor a főnöködet és a kollégádat kérdezed arról, amit te is a világon a legjobban szeretsz csinálni... velük együtt ráadásul. A félreértések elkerülése végett: a rádiózásról van szó. ☺ Nikivel és Erikkel hazai pályán, a rádióstúdióban beszélgettünk a Módió múltjáról és jelenéről.

Niki, Te már tavaly is rádióztál itt a kollégiumban. Szerinted mi a leglényegesebb különbség a tavalyi adásokhoz képest?

Niki: Tavaly nem csináltuk ekkora szervezettséggel és odafigyeléssel, szerintem ez az egyik legfontosabb dolog, amiben más. Ráadásul egy nagy kimaradás után indult újra a kolirádió, és akkor még mi sem nagyon értettünk hozzá, nem éreztük azt, hogy mi merre hány lépés. Technikailag sem voltunk annyira kiegészítve, mint most, sokkal kevesebben is dolgoztunk, illetve a stábtagnak közül egyedül Szabados Gabinak volt rádiós tapasztalata. Idén már egészen más a helyzet, hiszen itt vagy Te (a kérdező maga is a Módió stábjának tagja – a szerk.), akinek van tapasztalata, itt van Erik, aki

technikailag sokat tud segíteni, mindent megcsinál, amire szükség van, nekem is van már tapasztalatom... Törekszünk arra, hogy mindig valamilyen fontosabb téma köré épüljenek az adások, olyanok köré, amelyek valószínűleg érdeklik a kollégistákat.

Erik, Te hogyan kerültél be a stádba?

Erik: Hallottam, mikor idejöttem, hogy volt kolirádió, és hogy hosszú idő után tavaly már működött is, csak nem volt rá elég jelentkező... Nem is tudom, talán Varga Bálint említette, mert Kovács Attilánál szóba került, hogy nekem volt egy rádióm – és rajta keresztül kérdezték, hogy érdekel-e. Hát hogyne érdekelt volna? Előrelépés volt a korábbiakhoz képest, hogy egy egész kollégiumnak lehet rádiózni, nemcsak egy virtuális szoftverrel, hanem technikai felszereltséggel együtt. Aztán Attila összehozott Nikivel, megbeszéltük, hogy pályázunk, nem volt ellenfele a kategóriájában.

Mit láttok az egészben a legnagyobb kihívásnak?

Erik: Hohó, hát, azt, hogy napról napra olyan műsort készítsünk, amit meghallgatnak.

Niki: Igen, szerintem ez a legnagyobb kihívás az egészben.

Erik: ... és ne csak passzívan hallgassanak minket, hanem tényleg aktívan!

Niki: ... vagy legalább passzívan is hallgassanak minket! Szerintem sok szobában úgy működik, hogy meghallják a rádiót és kihúzzák a hangszórót. Nekem az a törekvésem, hogy olyan témák legyenek a műsorban, amelyek érdeklik az összes kollégistát; hogy mindenki tudjon plusz információt szerezni, vagy egyszerűen csak szórakoztassa. Ilyen szempontból én még annak is örülnék, ha a passzív hallgatóink száma növekedne. Szerintem ez a legnagyobb kihívás ebben a rádiózásban: elérni azt, hogy a kollégisták ne húzzák ki a hangszórót.

Pillantsunk be kicsit a kulisszák mögé! Hogyan zajlik egy rádióműsor összeállítása?

Erik: Oh, hát ez vicces szokott lenni... Ezt úgy találtuk ki még a legelején, hogy hetente egyszer lesz egy összeülés az egész csapattal...

Niki: (közbevágy) De ezt tartjuk is!

Erik: Jó, azt nem mondtam, hogy nem tartjuk... Itt megy a „brainstroming” a heti adásokról.

Niki: Szerintem ez egészen jól működik is.

Erik: Igen, és az a tapasztalat, hogy a rádiós csapat 60-80 százaléka mindig itt is van. Ez az első lépés ahhoz, hogy a héten rádiós műsor lehessen.

Niki: Igen, tehát anélkül, hogy összeülnénk megbeszélni, nem tudunk adást csinálni. Azt nem lehet, hogy beülünk tíz perccel indulás előtt, aztán majd beszélünk valamiről. Min-

den egyes alkalommal le kell ülünk az adásnapok előtt, hétfőn, hogy egyeztessük, melyik nap miről lesz szó, kik lesznek a vendégek... Nyilván ez szervezési szempontból is nagyon fontos, nem tudjuk, hogy ráérnek-e, nem lehet azt csinálni, hogy felmegyünk, hogy „na, most azonnal gyere le a rádióba”... Így sokkal összeszedettebb a műsor, és tudunk azzal is tervezni, hogyha készítünk interjúkat vagy felvételeket, akkor azokat is megvágjuk és le tudjuk játszani.

Erik: Körülbelül ez történik hétfőn, estefelé.

Niki: Igen, tehát ez a megbeszélés. Eldöntjük, hogy ki vezet műsort...

Erik: (nevetve) Kiválasztjuk az áldozatokat... és utána jön a kedd és a szerda, amit már mindenki jól tud. A kulisszák mögött ez úgy zajlik, hogy fél órával adás előtt lejövök a stúdióba, komótosan előkészülök...

Niki: Megrendeli a pizzát... (Nevet.)

Erik: Azért ez nincs mindig így! (Nevet.) Bekészítem az anyagokat, amiket a rádiósok előzőleg készítettek, beállítom a rendszert, hogy jól szóljon és várom a műsorvezetőket. Adás előtt tíz perccel még egy gyors megbeszélés... (hirtelen felkiált) Áh, Réka! Nagyon szeretek Rékával együtt dolgozni, mert ő mindig ír nekem egy ilyen lapot, rajta hogy mit mikor kell... (adásmenet – a szerk.)

Niki: Jó, én egyszer írtam Neked, akkor is beszóltál, hogyha eddig nem írtál, akkor ezután se, pedig csak kedveskedtem...

Erik: ... És ez körülbelül így szokott menni, akkor, ha épp nem én vezetem a műsort, figyelem a többieket, mikor kell őket kimenteni, ha éppen olyan van... Vagy mikor kell lép-nem nekem... Technikai részben is elég nagy teher van az emberen. (Elgondolkodik.) Nem is tehernek mondanám, inkább odafigyelés, összhang, ez a két legfontosabb. Főleg, mikor egyszerre vagyok műsor-vezető és technikus. Akkor szoktam úgy bakizni, hogy „mátrixol” az új-jam, ahogy Niki mondaná.

Niki: Igen! (Nevet.) Eriket egyébként tényleg nagy elismerés illeti, mert...

Erik: Hát kimondta, hallottátok?

Niki: Jó, de most nem azért, hogy fényezzelek, de nélküled, lássuk be, nem működne... Tudjuk, hogy miattam vagy itt, de nélküled nem működne ilyen flottul.

Erik: Azért Nikiről se szabad megfeledkezni, mert mindig ő hívja össze az embereket, szaladgál, az esetek 96 százalékában... Valljuk be, hogy kell valaki, aki összetartja ezt.

Niki: Igen, de szerencsére jól eloszlanak a feladatok, például a programajánló vagy a hírek... Mindig van új ember, aki ötletel, aki kitalál egy jó témát, tehát nem lehet azt mondani, hogy csak én meg csak Erik vállaljuk a feladatokat.

Erik: Emlékszem, amikor ketten vettünk műsort, és először nem volt itt Niki... Kicsit nehezen ment, nem tudom, olyan furcsa volt, hogy nem volt itt...

Niki: Ugye, ugye, kell, aki dirigáljon... (Nevet.)

Erik: Az a lényeg, hogy mindenkire szükség van. A főszerkesztő és a technikus egyedül nem tudják végigvinni a dolgokat. Fontos, hogy jó csapat legyen, és én úgy gondolom, hogy mi büszkélkedhetünk egy ilyen jó csapattal.

Niki: Igen, abszolút, tényleg mindenki annyira lelkes és komolyan veszi...

Erik: Hát, a hierarchiát még átalakítanám itt-ott... (Nevetés.)

Niki: Ha már a csapatnál tartunk, akkor felsorolnám, kik azok, akik hétről hétre részt vesznek a Módió műsorainak elkészítésében... Jagyugya Erik a technikusunk, a felsőbb évesek közül, akik tavaly már rádióztak, Szabados Gabriella és Orbán Krisztina maradt a stábben. Idén csatlakozott Csík Réka, Vrazsovits Rita és Nánási Anita, illetve a legújabb tagunk Farkas Levente.

Erik: ... és a főszerkesztő asszonyt csak így írd bele, hogy a főszerkesztő asszony.

Kedves Olvasó, remélem, sikerült mosolyt csalnunk az arcodra ezzel a rendhagyó interjúval, és legközelebb (is) meghallgatod a Módió műsorát a rádióban. ☺ Köszönjük.

Csík Réka

A kezdetek

Nelli néni sztorijai a Móra indulásáról

Íme, a megígért folytatása az előző számban megkezdett interjúnak a volt igazgatónőnkkel, Vörös Lászlóné Nelli nénivel. Most színes, vicces kis epizódokat olvashattok a Móra indulásáról és létének fontos mérföldköveiről.

Képzeljétek el, hogy a kollégiumban vissza kell érnetek 22:00-ra! Semmi éjszakai élet, semmi buli. Pedig így volt, amíg a mórás lányok ki nem harcolták maguknak a szabad kimenőt. A szegedi kollégiumok közül elsőként.

„Az első kollégiumi gyűlésen történt, amit az Aud. Maxban rendeztek (!), és vagy hat ember kivételével mindenki ott volt, talán még ők is csak azért hiányoztak, mert nem voltak Szegeden. Szóval a hallgatók készültek valamire, de akkor mi még mit sem sejtettünk. Ott ültem Szántai igazgató úrral lent – első alkalommal, mert addig mindig csak diákként ültem a sorok között. Az egyik hallgató felállt és mondta, hogy ők szabad kimenőt akarnak, mert felnőtt emberek, tudnak vigyázni magukra. Aztán szépen sorban a többiek is felszóltak. Ekkor fölállt a dékánhelyettes úr, Ágoston György és mondta, hogy mi itt felelősek vagyunk az erkölcsükért, és hogy hogyan számolunk el a szüleiknek. Az egyik hallgató így válaszolt: Ha valami baj

érheti az erkölcsünket, akkor az akár délután háromkor is megeshet. Erre az Aud. Maxban mindenki elkezdett tapsolni. Végül egy kérvényt kellett beadni, amit ott helyben mind a 320 hallgató aláírt és megkapták a szabad kimenőt.”

1979-ben koedukált lett a kollégium, a lányok nagy öröme.

„Össze akart dőlni az egyik kollégium, és muszáj volt azonnal beköltöztetni a fiúkat. De nem tudtuk hirtelen hova tenni őket, így a gazdasági főigazgató kitalálta, hogy néhány szobaközösséget szétzednek, a közös tanuló részbe be lehet költöztetni még két embert, és majd tízen lagnak egy szobában. Tanulni meg lehet majd a folyosón, raknak oda ki asztalokat meg lámpát. Igen, ez a gazdaságos megoldás... A közösségek felbontását viszont sem én, sem a Kollégiumi Bizottság nem engedhetjük. Végül az összes helyiséget, ami a magasszinten van, erre a célra alakítottuk át. Még a tornateremben is aludtak, tizenketten. Biztos jó közösség volt, mert később három kollégiumi titkár is onnan került ki.”

30-40 évvel ezelőtti lakók kiterjedt kollégiumi mozgalomban vehettek részt: kirándulásokat szerveztek, közben megismerkedtek az ottani kollégistákkal, és sok szeretettel látták őket vendégül viszont a saját

kollégiumukban.

„A kiváló kollégiumi cím megszerzése után volt egy olyan kezdeményezés, hogy ismerjük meg Magyarországtájjegységeit. Például Őrségi napok; története, ételei, kiállítás, mai helyzet, stb. Valahonnan megvolt egy név, hogy Őriszentpéteren Szikszai Edit tanárnőt kell megkeresni, mert ő mindent tud az Őrségről. Mondtam akkor az ötletgazdának, Farkas Tündének, hogy menjen el két-három társával, fizetjük a vonatköltséget, járjon utána. Mikor visszaérkezett, mondta, hogy ezt a tanárnőt meg kell hívunk. El is jött, volt egy két-három napos kollégiumi rendezvény, főzés, Edit előadása, este pedig buli. Minden évben mentünk valahova, kaptunk buszt meg valamennyi anyagi támogatást. Mindig kollégiumokban szálltunk meg, közös programokat szerveztünk. A hallgatók bámulatosak voltak, mindent megszerveztek maguknak, úgy, ahogy ők szerették volna. Később külön Kollégiumi Bizottságok is találkoztak, mentünk tapasztalatszerésre, megbeszélni, hogy ki mit hogy csinál. Nekünk a legszorosabb kapcsolatunk a pécsiakkal és a veszprémiekkal volt, úgy mondtuk, ez a Veszprém-Pécs-Szeged-tengely.”

Szabados
Gabriella

Kigyúltak a fények

Karácsonykor a családdal együtt ünnepeljük Krisztus világrajövetelét. Advent erre az alkalomra való várakozás, amikor felkészíthetjük magunkat és hozzátartozóinkat eme jeles eseményre. Négy hetünk van rá, hogy az év során kicsit megkopott és zilált szívünket-lelkünket feldíszítsük és készen álljunk a „Jézuskával” való rendkívüli találkozásra.

Rendkívüli annak, aki ezt az időszakot teljes átéléssel és odaadással éli meg. Mert pontosan ez a lényege az adventnek: hogy azt, amit az egész év során hanyagoltunk, most mind bepótolhatjuk. Maga az advent szó jelentése eljövétel, a latin *adventus Domini*

szókapcsolatból származik, ami az Úr eljövételét jelenti.

Az adventi koszorú hagyománya a 19. század harmincas éveiből maradt ránk, az első „koszorú” egy felfüggesztett szekérkerék volt, amelyen 23 darab gyertya volt elhelyezve, a hátralévő napokat szimbolizálva. A gyertyák színei eredetileg a rózsaszín és a lila voltak (de ma már több más színben is pompázhat a koszorú), mivel a katolikus egyházban az advent liturgikus színe a lila, mely a bűnbánatot, a szent fegyelmet és összeszedettséget jelképezi.

Advent harmadik vasárnapján, örömvasárnap az Úr eljöveteleinek közelségét ünneplik; e nap liturgikus színe pedig a rózsaszín. Az egyre több meggyújtott gyertya szimbolizálja Krisztus közelségét, mivel sötét napjainkat az ő érkezése világítja meg. Minden gyertya maga mögött

takar egy-egy fontos fogalmat: hit, remény, szeretet, öröm. Ezeknek az érzéseknek kellene átjárnia minket ebben az időszakban. A négy hét alatt a böjt tartása is szóba jöhet lehetőségként, s a böjtölőnek nem kell hatalmas dolgokról lemondania. Elég, ha csak egy kis áldozatot hoz minden nap: lehet ez egy csoki, egy ruha, bármilyen olyan dolog, amit megkaphat vagy megvehet az ember, de mégis azt mondja rá, hogy: „erről én most le tudok mondani, nem létfontosságú a boldogságomhoz”. Lehet az egy bátorító mosoly vagy akár csak egy-két jó szó olyasvalakihez, akinek szüksége van rá. Én azt gondolom, ez lenne az a néhány mondat, amely a legpontosabban kifejezi az adventi időszakot és annak lényegét.

Természetesen a kollégiumban is van lehetőség részt venni az adventi gyertyagyújtásokon, mindenki, aki szívesen elmélkedne néhány percet a fénylő gyertyák körül, jöjjön le, mert igazán érdemes egy-két perc erejéig úgymond „magunkba szállni”!

Fabos Levente

Fiatalok a pszichiátrián

A következőkben egy pszichiátrián dolgozó szakápolónóval készített interjú olvasható, amelyben az interjúalany mesél nekünk munkájáról, annak elfogadottságáról és az ifjúsághoz kötődő viszonyáról, az egészségügyben dolgozni kívánó fiatalok tájékoztatására.

Mióta dolgozik az egészségügyben? Mi az Önök fő tevékenységi köre munkájuk során?

26 éve dolgozom az egészségügyben, ebből körülbelül 20 éve a pszichiátriai betegek szakirányú ellátásával foglalkozom. Legfőbb tevékenységeink közé tartozik a pszichiátriai betegek, mentálisan sérült, drog- és alkoholfüggő és idős, szellemileg leépült betegek ellátása.

Miért választotta Ön ezt a szakirányultságot? Mit gondol, mennyire érdekli a mai fiatalokat ez a hivatás? Úgy hallottam, hogy nagy a nővérhiány, különösen a pszichiátriai osztályokon...

Kedvenc tantárgyam a pszichológia volt az egészségügyi iskolában, és ezt az irányvonalat találtam az ehhez legközelebb álló-

nak. Az utánpótlás nagyon minimális, kevesen választják ezt az iskolát és még ennél is kevesebben maradnak meg ezen az osztályon. Nem túl felkapott területe ez az egészségügynek.

Mit gondol, mi lehet az oka ennek?

Először is félnék a beteganyagtól, hiszen ezek mellé a betegségek mellé sokszor agresszió is társul. Sok a fertőző beteg is. Talán maga a szakma sem ismeri el kellőképpen a mi munkánkat, sem erkölcsileg, sem anyagilag. Még kórházon belül is a lenézettek közé tartozunk, annak ellenére, hogy magasan képzett szakszemélyzet dolgozik itt.

Jogosan félnék a betegektől vagy ez csak túlzás? Ön esetleg volt már ilyen jellegű veszélyhelyzetben munkája során?

Van alapja, de úgy gondolom, meg kell ismerni a betegeket és betegségeiket. Kellő türelemmel és odafigyeléssel a támadások nagy része kiküszöbölhető. Többször is voltam már ilyen helyzetben. Ez általában alkoholos állapotban lévő egyénekre volt főképp jellemző, amikor beszállít-

ják őket a detoxikálóba a mentősök.

Sűrűn fordul elő ezek között az alkoholos állapotban lévő személyek között fiatal is? Ők ilyenkor hogyan kerülnek be az osztályra?

Igen, sajnos egyre több a fiatal és egyre fiatalabb a korosztály. Ami főleg a hétvégi bulizós éjszakákra vonatkozik, mi mindig tudjuk mikor és hol van „jó buli” a városban. (Mosolyog.) Általában mentő szállítja őket közterületről vagy szórakozó helyekről, de van, akit a barátnője, barátja, családtagja kísér.

Az átbulizott éjszakákon gyakran jelennek meg fiatalok drogproblémákkal is?

Igen, sokszor együtt jár az alkohol és a drog. Már nem csak fűves cigit használnak, hanem egyre több kemény drogot is. Volt már olyan betegünk, aki azt sem tudta, honnan, hogyan, mikor és miért került ide, és az ország másik felében lakott egyébként. De volt olyan is, aki azt állította, hogy valaki folyamatosan intravénásan adagolja neki a kábítószert, persze az ő tudtán kívül...

Van olyan drog, ami most „divatban” van?

Idáig ilyen volt a Gina becenéven futó partidrog, de a legújabb most az 5.1-es változat. Bár nálunk a legújabb „trend” nem is a drogozás. Újdonságnak tartott módszer - amit a szonda sem tud kiszűrni -, hogy a lányok vodkába áztatott tampont helyeznek fel. Ez nagyon gyorsan felszívódik és „kiüti az ember lányát”.

Úgy veszem észre, ezen a téren a leleményesség határtalan. Mit is jelent az 5.1 pontosan?

Ötféle drogból készítenek egy új drogot. Inkább nem részletezném ez miből áll össze. Sokszor az elrettentő példákat is inkább felhasználják olyanok, akik még nem próbálták ezt ki. Megemlíteném, hogy egyetlen elszívott szál füves cigi is okozhat maradandó és kezelendő pszichés problémákat.

Kikre jellemző ezeknek a fogyasztása?

Ezek fogyasztása kiváltképp a fiatalokra, de főként az egyetemistákra, főiskolásokra jellemző. Volt olyan fiatal egyetemista betegünk, aki pszichológusnak ta-

nult, és azért drogozott, hogy megismerje a „másik oldalt” is.

Elég szomorúan hangzik, hogy ilyen sokan nem tudnak ellenállni szenvedélyeiknek, és nem képesek kulturáltan szórakozni. Hogy élük meg ezeket a problémákat a fiatalok szülei?

Nagyon változó. Van, aki együtt iszik a szülővel, van aki szégyelli, és van, aki nem vesz tudomást arról, hogy problémás a gyereke.

Volt már rá példa, hogy a beteglátogatás során a fiatal meglopta saját édesanyját, mert drogra kellett neki a pénz, rögtön amint kikerül az osztályról. Már pár alkalommal használt drogok is komoly függőséget okozhatnak, amit fel kell ismerni és kezelni kell. A legtöbb szülő nem tud mit kezdeni a helyzettel és sajnos elene tenni sem tud, mert már fel-

nőtt korú a gyereke. Nem kényeszerítheti elvonóra. A detoxikálóba bekerült fiatalok szüleit, ha tudjuk, felhívjuk, hogy ne aggódjanak, ha esetleg várnák haza a fiatalt, hogy tudják, éppen merre van.

A kemény munka mellett Ön is két gyermek szerető édesanyja. Szokott mesélni nekik ezekről a fiatalokról?

Természetesen mesélek a munkámról és bízom benne, hogy ők ezt felfogják, felméri, és nem kerülnek ilyen helyzetbe. Mellékesen borzasztó lehet egy ilyen telefonhírt kapni, hajnalok hajnalán...

Biztosan így lesz. Remélem ezzel a beszélgetéssel nemcsak ennek a munkának a jelentőségére sikerült felhívni a figyelmet, hanem

arra is, hogy a fiatalok figyeljenek oda önmagukra és egymásra. Köszönöm szépen az interjút, és ahogy az osztályon Önöknél szokás: „kevés munkát kívánok” a továbbiakban.

Én is köszönöm a lehetőséget.

Csizmadi Csilla

Olyan város Kolozsváros...

Újabb tizenegy szegedi hallgató érezhette magát kolozsvári diáknak csaknem egy hónapig az SZTE EHÖK és a Babeş-Bolyai Tudományegyetem együttműködésének köszönhetően.

Az SZTE EHÖK Mobilitás program keretein belül minden szemeszterben pályázhatnak a diákok egy-egy külföldi áthallgatásra. Révkomárom, Odessza, Málta, Krakkó, illetve Kolozsvár közül választhatnak a hallgatók, akik egy motivációs levél, programterv (esetleg tanári ajánlás) és megfelelő tanulmányi átlag alapján nyerhetik el az áthallgatást. (Ld. a novemberi szám 21. oldalán – a szerk.) A kollégiumot, az étkeztetést és a szervezők által szervezett programokat a fogadó egyetem intézi, az útiköltséget pedig az SZTE, így a költségek nem megterhelőek. Az iskolából

Székelykő

való kimaradás sem okoz gondot, mert az EHÖK ad igazolást az utazásról.

Így vehettünk részt ebben a szemeszterben a kolozsvári áthallgatáson, ahol

három hetünk volt arra, hogy minél többet magunkba szívjunk a város hangulatából. A kolozsvári szervezőink gondoskodtak arról, hogy minden oldalról bepillantást nyerjünk a kincses város mindennapjaiba. A pezsgő egyetemi élet, amit sok kulturális program is színesített, nem hagyott egy percnyi pihenőt sem, de ezt a legkevésbé sem bántuk.

A Babeş-Bolyai Tudományegyetemen 22 kar működik, ebből 18 karon magyar oktatás is folyik, így nyelvi problémák nem merültek fel az órákon. Hihetetlenül hasznos volt bejárni az előadásokra, rengeteget tanultunk, akár olyan témákról vagy tárgyakról is, amelyekről itthon nem biztos, hogy valaha hallanánk. A professzorok rendkívül készségesek voltak, egyikük még azt is felajánlotta, hogy elkísér bennün-

Kolozsvár, Mátyás szobra

ket egy sétára, hogy megmutassa a város nevezetességeit, és iskolán kívül megrendezett előadásokat is ajánlottak, ilyen volt például Teknős Miklós Pulitzer-emlékdíjas fényképész előadása.

A város történelmével több ízben is megismerkedtünk. A belvárosban sétálva mindennap elhaladtunk Mátyás király szülőháza, illetve a főtéren álló Mátyás-szobor előtt. Az ott élő magyarok – akik a város körülbelül ötödét teszik ki – is élhetnek gond nélkül magyarként, ápolva és őrizve az erdélyi kultúrát. A Kolozsvári Állami Magyar Színház társulata mindig teltház előtt játszik, sőt, a román lakosság egy része is a magyar színházat preferálja a románnyal szemben. (Az előadások feliratosak, így ők is élvezhetik az előadásokat.)

Torockó

Ezen kívül ellátogattunk történelmi és művészeti előadásokra, jártunk a Kolozsvári Rádió stúdiójában, és több templomba is betértünk. Szervezőink többször vittek minket táncházba, és a legjobb magyar egyetemisták által látogatott vendéglátóipari egységet is sikerült felfedeznünk (megsúgjuk: Bulgakov). Megkóstoltuk a legjellegzetesebb erdélyi ételeket, amelyeket az egyetemi kántinban és a Bulgakovban is rendszeresen fogyasztottunk. Az egyetem bőven ellátott bennünket kajajeggyel, így többször ettünk puliszkát (szalonnával a legfinomabb), padlizsánkrémet és micset (fűszeres kolbász, roston sültve – a szerk.) is.

Számunkra a legmeghittebb az a három nap volt, amit Torockón (román nevén Rimetea) töltöttünk, ami a Világörökség része, nem véletlenül. Egy ötszáz fős, szinte teljesen magyarok lakta településről van szó, amit hegyek

vesznek körbe, így nyugodtan nevezhetjük a béke és nyugalom völgyének. A zajos nagyváros után nekünk legalábbis ezt jelentette. A második napon felmáztunk a Székelykőre, ahonnan az egész falura és környékére ráláttunk. Amikor délután visszaértünk a szállásunkra fázósan és fáradtan, a szobákban már befűtött a házi-néni, így nem volt más dolgunk, mint élvezni a puha ágy melegét és hallgatni a tűzön ropogó fahasábok hangját. Kevés volt három nap ebből az idillből.

Az utolsó héten a tordai sóbányába szerveztünk kirándulást. Minden korosztály jól érezheti ott magát, hiszen sportpálya, ping-pongasztalok, játszótér és óriáskerék is várja a látogatókat. Mi a csónakázást próbáltuk ki a bányatavon, ami a maga környezetével inkább emlékeztetett bennünket egy sci-fi film helyszínére, mint a való életre. A legérdekesebb a Mária Terézia-

terem volt, ahol kitűnő az akusztika. Bármit kiabáltunk, legalább kilencszer hallottuk vissza a saját hangunkat.

A három hét elteltével, nehéz szívvel szálltunk fel a vonatra, de abban biztosak voltunk, hogy visszatérünk még Kolozsvárra. Csak ajánlani tudjuk mindenkinek, hogy vegyen részt áthallgatáson tanulmányai során legalább egyszer. Menjetek, okosodjatok, szerezzetek sok barátot és tapasztalatot, és legalább annyi pozitív élménnyel gyertek haza, mint amennyit mi szereztünk Kolozsváron! Legyetek bátrak, ne féljeteek jelentkezni, mert csak nyerehettek ezzel a programmal! Köszönjük a SZTE EHÖK Külügyi Bizottságának és a Babeş – Bolyai Tudományegyetemnek életünk egyik legszebb három hetét!

Drassouk Rita
Vim Palen

Torockó

Fotók: Csányi Mónika

Az álmok birodalmáról

Az álmok misztikus világa mindnyájunk érdeklődését kivívja, örök téma az emberek mindennapjai során. Bizonyára mindenkivel előfordult már, hogy egy reggelen úgy ébredt, hogy első gondolata az volt: „Jézusom! Milyen furcsát álmodtam!”

Valójában az álom az „emberiség kultúrtörténetének kimeríthetetlen témája”. Az ókori időkben is jó néhány írás maradt ránk, melyek azt bizonyítják, hogy mindig is nagy jelentőséggel bírt. Őseink úgy hitték, álmaik képet festenek jövőjükéről, próféciát, jóslatot láttak bennük.

Manapság ha megkérdezzük az embereket, hogy miért foglalkoznak álmaikkal, gyakran azt a választ kapjuk, hogy megerősítést, valamilyen figyelmeztetést várnak tőlük, egy irányt, melynek mentén elindulhatnak életükben. Napjainkban, ahol egy olyan világban élünk, melyet az egyre növekvő szabadság, illetve a kontroll elvesztésétől való félelem jellemez, sokunknak szüksége van az álmok adta sugallatokra. Mivel a külvilágtól gyakran nem kapunk útmutatást, ezért olykor belső világunk felé fordulunk, az álmok birodalmához, mely csak akkor fed fel előttünk titkait, ha hajlandóak vagyunk újra és újra értelmezni a tőle jövő üzeneteket.

Mikor elalszunk, hamarosan megjelenhetnek az álomképek, melyek képesek arra, hogy feltárjanak minket éppen foglalkoztató, aktuális élethelyzetünkből származó érzelmeket. Olyan érzésekről van szó, melyek-

nek legtöbbször nem is vagyunk tudatában, de ébredésünk után mégis érezzük erős hatásukat, akár egész napon át. Ugyanez megtörténik fordítva is: a napi események befolyásolják azt, hogy miről álmodunk.

Nem véletlenül nevezi az álmot Freud „a tudattalanhoz vezető királyi út”-nak, a nem tudatos lelki folyamatok gyümölcseinek. Ha érdeklődésünket valóban az álmok megértésének irányába fordítjuk, segíthetnek nekünk a változásban, abban, hogy nehéz erők fogságából szabadulhassunk, és hogy újra megteremthessük önmagunkat. Ugyanis az álom valójában összefonódik éber világunk történéseivel, akár csak múltunkkal vagy jövőnkkel, személyiségünk különböző kifejeződéseivel, vágyainkkal, problémáinkkal, konfliktusainkkal. Azonban fontos hozzátenni, hogy az álmok elemzése nem valósulhat meg egyszerűen álmoskönyvek segítségével, melyben egy-egy jellemzőbb képhez társítanak egy-egy adott jelentést; ugyanis álmaink nagyon egyediak, s ha még álmodunk is hasonlóról, mint mások, akkor sem értelmezhetők ilyen babonás alapon.

Jung - a pszichológia másik híres alakja - arról beszél, hogy gyakran elhanyagoljuk személyiségünknek bizonyos részeit, miközben valójában fontos lenne, hogy megéljük ezeket is. Jung szerint az álmok a „lélek természetes kifejeződései”, és sok közülük énünknek ezt az általunk letagadott, illetve nem ismert oldalát jeleníti meg. Ha időt szánunk ezek megértésére és feldolgozására,

az személyiségünk kiteljesítéséhez vezethet hosszútávon. Az álmok segítenek nekünk abban, hogy jobban megismerjük önmagunkat, megértjük emberi kapcsolatainkat. Ugyanakkor mindig belecsöppenhetünk olyan álmokba is, melyek számunkra megfejthetetlennek tűnnek. De éppen titokzatosságuk miatt vonzanak, és tovább hajtanak bennünket az értelmezéshez, ahhoz a vágyhoz, hogy személyiségünket fejlesszük.

Abban az esetben, mikor érdekes álommal találkozunk, gyakran megállunk, újra átéljük. Néha érdemes esetleg leírni, elolvasni, esetleg megosztani valakivel, aki szintén érdeklődik a téma iránt. Megéri a fáradságot, rendkívül izgalmas átgondolni, megbeszélni, mit is jelenthet, és mit szeretne megmutatni nekünk jelenlegi élethelyzetünkben.

Kívánok Nektek szebbnél szebb álmokat!

(Cikkemhez felhasználtam Verena Kast *Álmok* című könyvét, illetve Árkovits Amaryl-Osváth Péter *Az álom alagútján* című könyvéből Koltai Mária *Az álomfejtés mítikus története* című írását.)

Tölgyes Anabella

Eretnekek

Hevesi Sándor Chesterton-tanulmánya nyomán

1905-ben a londoni könyvpiaccon egy különös munka jelent meg, mely az intelligens angol közönséget hihetetlen lázba hozta.

A szerzőt már addig is mint eleventollú, érdekes újság- és szépíróként ismerték, de új kötete, melynek már a címe is furcsa volt és szinte provokatív (*Eretnekek*), ráterelte a figyelmet az akkor 31 esztendő szerzőre. Chesterton a legkitűnőbb és legnépszerűbb angol írókat fogta perbe, Kiplinget, Shawt, Wellst és még néhány kiválóságot úgy állított a világ elé mint eretnekeket.

Az emberek nem tudták, bosszankodjanak-e vagy inkább nevéssenek. Hogyan beszélhet valaki eretnekségről a 20. században, s főképpen hogyan beszélhet eretnekségről egy világi ember egy teljesen világi munkában? Jelenségnek, tünetnek is érdekes volt ez a könyv, amelyben egy nagy kultúrájú, ízig-vérig modern angol író az eredeti katolicizmus életrevalóságát hirdeti akkor, amikor száz meg száz kitűnő elme szorgoskodik azon, hogy hogyan lehetne a katolicizmust, itt is, ott is megnyirbálva és lefaragva, kiegyeztetni a modern haladással és tudománnyal.

Chesterton katolicizmusa egy életküzdelem eredménye, az ő

véleménye forradalmi. A katolicizmust ő nem tanulta, hanem felfedezte. Azt hitte, hogy valami új, forradalmi eszmére bukkant, s csak azután vette észre, hogy a kereszténység mindenben megelőzte, s a katolikus egyház mindent felfedezett – jóval előbb.

Chesterton fejtegetéseinek magva az, hogy a régi, keresztény hagyomány, ahogy az egyházban kiépült és fennmaradt, a gyakorlatban még sem fölhasználva, sem pedig kimerítve nincsen.

Ezzel a tradícióval szemben a modern gondolkodók és a modern szekták – ezek az eretnekek – sokkal tökéletlenebb, gyengébb és egyoldalúbb reformokat ajánlanak és Chesterton furcsának, sőt nevetségesnek találja, hogy reformálni akarnak ott, ahol a régi jó még nincs teljesen kipróbálva.

Az összes modern reformtörékvéseket betegnek érzi, mert csak a jövőbe néznek, a múltnak pedig hátat fordítanak. Ezek a reformtörékvések egyoldalúak, túlzóak.

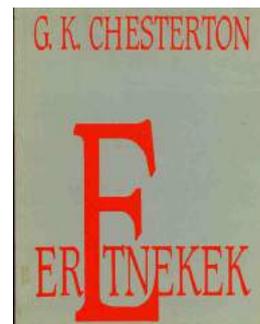
Például a középkorban voltak papok, akik nem harcoltak, szerzetesek, akiknek nem volt magántulajdonuk, remeték, akik nem ittak bort, anachoreták, akik nem ettek húst és szentek, akiknek lelke

elevenen szállt ki a testükből.

De Tolsztoj azt akarja, hogy senki se harcoljon. Shaw azt akarja, hogy senkinek se lehessen magántulajdona, Mr. Salt azt akarja, hogy senki ne egyen húst, s Mr. Eddy azt akarja, hogy senkinek se legyen teste és senki se forduljon orvoshoz. Rettenetes volna a világ, ha csupa Tolsztojból állna, pedig Tolsztoj éppen ezt kívánja; ugyanakkor például Szent Jeromos nem kívánta azt, hogy a világ csupa Szent Jeromosból álljon.

Mindaz, amit a mai emberek, a legkitűnőbb és legnépszerűbb írók és szociológusok a jövőre nézve ajánlanak és követelnek, elsősorban azért haszontalan, sőt hasznavehetetlen, mert mindegyikük mást javall. Sőt ebben a tekintetben olyan végzetes ellentétek vannak köztük, hogy amit egyik a biztos gyógyszernek mond, a másik ugyanolyan fanatizmussal és meggyőződéssel halálos méregnek titulál. Valamennyi reformátor a társadalom bajáról és betegségéről beszél, ám diagnózisuk homlokegyenest ellenkezik.

Olyan orvos még nem akadt a világon, aki azzal a programmal

állt volna elő, hogy neki újfajta emberre van szüksége, más szemrendszerre, a lábak másféle elhelyezkedésére. Az ugyan meg-
esik, hogy a kórházból egy embert fél lábbal küldenek haza, de az senkinek nem jut eszébe, hogy extra lábbal szerelje fel. Az orvostudomány beéri a normális emberi testtel, s mindig csak azt iparkodik helyreállítani. A modern szociológia ellenben éppenséggel nem éri be a normális emberi lélekkel: mindenféle fantasztikus „lélekkel” kínálja az emberiséget, mint a kufárok. Egy angol szociológus például azt mondta, hogy inkább a fogát húzatná ki, mintsem megváljon a magántulajdon eszméjétől. Shaw szemében viszont a magántulajdon nem is fog, hanem egyenesen fogfájás. A modern szociológusok csak abban egyeznek meg, mi a rossz, arra nézve azonban, hogy mi a jó, állandóan ki akarják kaparni egymás szemét.

Ezzel a bábeli zűrzavarral szemben Chesterton szerint egyetlen egy biztos etikai rendszer van, amely nemcsak hogy idejétmúlt volna, hanem ellenkezőleg; csalahatatlan iránytű a jövő felé: ez az eredeti katolicizmus.

A modern ember fél a kereszténységtől és a múlttól. Senki sem beszél arról, hogy mi történt egykor, hanem csakis arról, hogy mi fog történni. A modern ember nem örzi már dédapja emlékét,

ellenben buzgón írja dédunokájának kimerítő és hiteles életrajzát.

Walter Scott a 19. század elején a múlt regényeit írta, H. G. Wells a 20. században a jövő regényeit. A modern lelket hajszolja valami a jövő felé. Nemcsak a fáradtság, hanem a félelem is, amellyel visszatekint a múltba. És nemcsak attól fél, ami a múltban rossz volt, hanem attól is retteg, ami jó és szép volt benne. Annyi ragyogó tett volt a múltban, amelyeket nem tudtunk folytatni; annyi nyers hősiesség, amelyet nem tudtunk utánozni; annyi nagyszerű építkezés, harci dicsőség, amely fenséges és patetikus a mi szemünkben. Bemenekültünk a jövőbe, mert nem tudunk versenyezni nagyapáinkkal.

Nem az új nemzedék kopogtat a mi ajtónkon, hanem a régi. A jövővel foglalkozni nagyon olcsó és könnyű dolog. Kedves dolog a gyermekkel játszani, kiváltképpen a még meg sem született gyermekkel. A jövő fehér fal, amelyre minden ember ráírhatja a nevét, amilyen nagy betűkkel akarja; a múlt fala azonban tele van olvashatatlan karcokkal, mint például Platón, Mikszáth, Michelangelo. A jövőt olyan keskenyre szabhatom, mint amilyen magam vagyok, de a múlt olyan széles és élénk, mint maga az emberiség. A modern ember egész magatartása így értelmezhető: az emberek kitalálnak új

ideálokat, mert nem mernek a régiek alapján élni. Lelkesülten néznek a jövőbe, mert félnek a múltba tekinteni.

Chesterton legsúlyosabb vádja a mai ember ellen az, hogy nincs filozófiája, nincs határozott iránya, nincs dogmája. Régen ugyan megesett, hogy valakit az eszméi miatt megégettek, ennél azonban a modern világban sokkal rosszabb dolog történik: az embereknek már egyáltalán nincs eszméjük. Ahogyan az író egy másik helyen írja: „Minden fontos, csak a mindenség nem”. És csakugyan. Megszoktuk, hogy mindenben csak a részleteket nézzük. „Fontos, hogy mi a véleménye valakinek a motorkocsikról, az is fontos, hogy mi a véleménye valakinek Botticelliről, de az nem fontos, hogy mi a véleménye a dolgok összességéről.”

„A régi korlátozás mindössze annyit jelentett, hogy csakis a hit-hűnek volt megengedve a vallásról való vitatkozás. A modern szabadság pedig annyit jelent, hogy a vallásról vitatkozni senkinek sincs megengedve. Az egyenjogúsítás eredménye az, hogy a szentet is éppúgy bezártuk a hallgatás tornyába, mint az eretnek vezéreket. Azután pedig bátran beszélgetünk az időjárásról, és ezt úgy nevezzük, hogy a vallásfelekezetek teljes szabadsága.”

Mikes Abemi

Szegedi Jazz Napok 2011

Szegeden idén is megrendezték a már hagyományosan nagy érdeklődést kiváltó Szegedi Jazz Napokat. A viszonylag pénztárcabarát árak mellett kiváló koncertek kelthették fel a zenekarátok érdeklődését.

A program fő attrakcióját az a Ron Carter szolgáltatta, aki ifjabb korában többek között a jazz legendás alakjával, Miles Daviszel zenélt együtt. Mégis egy olyan zenekar ejtett ámulatba, akiket már a hazai közönség ismer, ez pedig Balázs Elemér zenekara, a Brotherhood.

Mivel annyira kiemelkedett ez a koncert a többtől, nem is szeretném tovább vesztegetni a szót, hanem az erről a koncertről írt beszámolómat tárom elétek:

„Pat Metheny kedvenc dobosa”, Balázs Elemér, illetve bandája; a Brotherhood az este második fellépőjeként állt fel a színpadra. Réges-régi óhajom vált valóra azazal, hogy a dobzenit hallhattam, hiszen Elemér játéka valódi különlegesség, és bátran állíthatom, hogy Borlai Gergő (a legtehetségesebbnek tartott jazz-dobos Magyarországon – a szerk.) mellett

nemcsak a legnépszerűbb, hanem a legkeresettebb és legvirtuózabban, legpontosabban játszó dobos ma Magyarországon.

A Brotherhood meglepetéssel szolgált, magukkal hozták amerikai koncertkörútjukról (ahol egy másik formációban szerepeltek) Tim Riest, aki jelenleg a Rolling Stones Project szaxofonosa, de játszott Stevie Wonder zenekarában is. A Brotherhood nyers, elemi, maskulin erővel indított. Saját számokat helyeztek előtérbe, de azért két feldolgozás is megszólalt előadásukban.

A három fúvós (Koós-Hutás Áron – trombita, Zana Zoltán – szaxofon és Tim Ries) kitűnően egészítette ki a zenei réseket, kelően elegáns rezgést biztosított a melodikus lüktetésnek az egész koncert alatt. A modern mainstream stílusa ízléses formában öltött testet zenei játékukban. A trombita puhán, szellősen, a stílushoz kapcsolható különleges intonációval, és mégis érdesen és férfiasan, az egész zenén át muzsikált. Ries és Zana Zoltán váltott szaxofonjátéka kiválóan ellenpontosozta mind a trombita, mind egymás játékát, kiemelve

az egyéni képességeket. Ries legpompásabb szólója a koncert végéhez közeledve hangzott el, parolázva a bőgővel, szabályos párbeszédet folytatva, mégis vitakozva — mint amikor a nagy-papa cinkosan összebeszél serdülő unokájával az élet „fontos” kérdéseiről.

És ha már bőgő! Lakatos Pecék Krisztián varázsolt a bőgő mögött! A körülbelül ötperces, önálló szóló, akárha az aranymetszés szabályait követte volna, mégis megvolt benne egyfajta rendszerelenség, ami ambivalens velejárója volt Pecék muzsikájának. Hibátlan ritmuskövetése, kiemelései azt a képzetet keltették a hallgatóságban, mintha egy ritmusszekció is lenne mögötte, va-

lósággal életre keltette a lejátszott kottafejeket. Ha pedig létezik katarzis, akkor az szökött ki közönségből a szülő végén. Azt pedig, hogy a koncertnek ez volt a csúcspontja, bizonyítja az a legalább félperces fütty és tapsvihár, amelyet az ifjú zenészszeni kapott.

Balázs Elemér mint a zenekar motorja kellő alázattal, páratlanul, hihetetlen zenei dinamikával és feszességgel vitte az együttest, és amiből következően azt mondhatom, hogy Mr. Ries biztosan nem bánta meg, hogy eljött Magyarországra zenélni! Elemér testvére, Balázs József is remekül

életre keltette hangszerét, a már említett Petrofot. Ha kellett, sírt, ha kellett, nevetett, remélt, fájlalt, sikított, beszélt, suttogott vagy éppen néma volt.

A Brotherhood nálam megkapta a csillagos ötös osztályzatot. Felállításuk, repertoárjuk, játéku minden kétséget kizáróan kielégítette a közönség igényét, és aki ezután nem várta meg a világhíres Ron Carter könnyed, finom trióját, nálam felmentést kap. Én megvártam... ☺

Nyerges László

„Szélfoszlánybeszáradás”

A magyar alternatív zene a rendszerváltás előtt és után

A populáris zenei műfajok megjelenésével párhuzamosan hamarosan elkülönült egymástól az ún. mainstream és az alternatív, underground zene. A magyar underground zene aranykorát az A. E. Bizottság, a Kontroll Csoport, az Európa Kiadó, az URH, a Trabant, a Vágtázó Halottkémek reprezentálják az 1970-80-as években.

Ebben az időben Magyarországon a zenekaroknak működési engedély kellett, külföldre egyetlen ügynökség utaztatta őket, lemezt csak egyetlen kiadónál csinálhattak, szövegeiket jóváhagyták, egy tévé és rádió játszotta a számaikat, a Kommunista Ifjúsági Szövetség lapjai írtak róluk. Ezen zenekarok működése tehát ellenkulturális mozgalomnak számított, így mindenképpen politizált. Az ideológiai megokoltsá-

gon túl jellemző továbbá a szövegek erős líraisága (elég csak pl. Wahorn dadaista vagy Víg Mihály több irányban értelmezhető szövegeire gondolnunk). *„Hogy merre menjünk részben/ Eldönthető az észben/ Másrészt viszont az út kanyarodik/ S így néha télen kitavasodik.”*

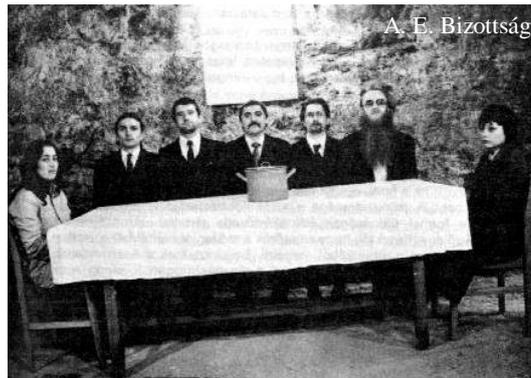
Egy alternatív zenei koncert a nyolcvanas években tehát esemény, közösséget formáló rituálé.

lé. A Vágtázó Halottkémek például minden bizonnyal az első magyar experimentális zenekar. Koncertjeiken nemcsak dallam és szöveg, zene és közönség van, hanem egyfajta rituális összeolvadás: zenéjüket nem hallgatni vagy érteni kell, hanem megélni. A közönség nem táncol, hanem energiákat szabadít fel.

A mai underground zenei kultúra azonban nem minden esetben lát-

hogy mi számít tulajdonképpen alternatív zenének ma Magyarországon: Kispál és a Borz, Quimby, Vad Fruttik, 30Y?

Az underground zene egyre inkább popularizálódik, alternatív jellege csupán a valamennyivel intellektuálisabb szövegekben érhető tetten. Az underground zene fogalma átérté-

A. E. Bizottság

tes példája ennek a jelenségnek az Isten háta mögött zenekar, amelynek zenei alapja a metál vagy a progresszív rock, melyek tulajdonképpen mainstream kategóriák, azonban a szövegekkel és apró klubkocsmákban való koncertjeikkel az együttes már alternatív zenekarnak számít.

Érdekes tendencia továbbá a valaha volt new-wave zenekarok újrafelfedezése és egyben popularizálása. Idén került megrendezésre az A. E. Bizottság munkásságát feldolgozó kiállítás- és rendezvénysorozat a Műcsarnokban.

Vágtázó Halottkémek

szik folytatni ezt a hagyományt: nem jelent ellenkultúrát, nem teremt ellenálló eszmei közösséget, nem politizál. A rendszerváltás után tervgazdaság helyett piacgazdaság épül, a párt helyett a pénz diktál, a zenei infrastruktúra korábbi állami monopóliumainak vége, pluralizmus van. Bármit lehet: lázadni, keresni, alkotni. Az is megkérdőjeleződik továbbá,

kelődött: ha valamire ma azt mondjuk, alternatív, akkor azt mondjuk, hogy kevesen ismerik – az underground zene nem attól rétegzene, mert new-wave, dadaista vagy experimentális, a zenei formái nem különböznek olyan mértékben a populárisabb zene formáitól. Tökéle-

Benedek Lilla

Kontroll Csoport

Játékkollekció

A mostani szemeszter egyik szemináriumán különös, de hálás feladattal lettünk megbízva: csoporttársaimmal karöltve a 60-as, 70-es, 80-as évek Magyarországról referáltunk, kissé rendhagyó módon. Ezúttal nem a történelemre koncentráltunk, hanem megpróbáltuk kicsit közelebb hozni két erasmusos spanyol társunkhoz a magyarságot a retró világán keresztül.

Habár egyikünk sem élt még ebben az időben, szüleink, rokonaink által mégis sok-sok személyes történetet sikerült összegyűjtenünk. A középpontban a kor tárgyai, fogyasztási cikkei és emblémái álltak, amelyek erősen meghatározták sokak hétköznapjait, gyerekkorát. Közvetetten az enyémet is.

Szüleim, akik a nagy retró korszak idején voltak gyerekek, majd kamaszok, több legendával és megannyi használati tárggyal, játékkal is szolgálhattak nekem. Az ő meséiket, valamint Poós Zoltán *Szivárvány nagyáruház* című könyvét felhasználva útjára indítok egy néhány részes Retrovatot, amiben ezekből a forrásokból szemezgetek majd. Első alkalommal a játékok birodalmába kalauzollak el benneteket, egy rendhagyó időutazás keretein belül...

Közlekedési játékok

Többeknek bizonyára rögtön beugrik ez a híres, klasszikus lemezjáték. Sok-sok lurkó kedvencéről van szó, egy magyar gyártmányú készségfejlesztő és rendkívül szórakoztató játékról. A színes fém táblán Budapest több nevezetessége sejtett fel, nem igazán törődve a méretarányossággal: nem is számít, ugyanis a gyerekek a játék után ezer épület közül is képesek

voltak felismerni a Parlamentet vagy az Operaházat. A közlekedési játék középpontjában három felhúzható jármű – két autó és egy Hungária feliratú busz – állt, amit a gyerekeknek a kialakított sávokban kellett irányítaniuk, a pálya szélén lévő színes „nyelvek” segítségével. A KRESZ szabályait át-hágva legtöbbször közlekedési káoszba torkollott a multság, ám mégis rengetegen imádták eldönteni a fémjárművek sorsát.

Matchbox

Poós Zoltán könyve szerint normális kisgyerekek nem is létezhetett matchbox nélkül. Egyfajta gyűjtési mánia jellemezte a kicsi és na-

gyobb tulajdonosokat, elég, ha apukám példájára emlékszem vissza: gondosan gyűjtögette, rendszerezte megannyi aprócska matchboxát, vagyis eszményien megalkotott piciny autóját, amit a tervezők tökéletesre álmodtak meg, s a kivitelezők ennek eleget is tettek. A kis járművek arányosak, élethűek voltak, megformálták rajtuk a legtöbb alkatrészt, és a legkülönbözőbb márkájú kocsikat örökítették meg a szivárvány minden színében. Volt közöttük kamion, sportkocsi, de hétköznapi járgány is, s köztudott, hogy ezekkel még a lányok is előszeretettel játszottak.

Bábel torony

Nosztalgiajáték, 1982-ből. Ezt a leírást találtam a Bábel torony nevezetű játékról, miközben képek után böngésztem. A tömör megfogalmazás helyesnek tűnik, bár sokan inkább a Rubik kocka kishúgáként tartják számon. Ami biztos, az az, hogy a játék lényege a következőben állt: az M&M's-szerű golyókat kellett helyes színrendben kirakni hat oszlopban. A trük-

közebb gyerekek szétszerelték a játékokat, és hipp-hopp, kirakták a színsorokat, de kevésbé türelmetlenebb társaiknak sem tartott hosszú ideig a megfejtése, persze, némi

gondolkozás után. Inkább lányos játékként definiálják, és ami jó hír lehet egykori kedvelőinek, az az, hogy néhány játékkészlet polcain újra fellelhető. Némiképp megújult színekkel és sajnos megkérdőjelezhető minőségben.

Mackó

Kevesen gondolnánk, hogy a világhírű Teddy Bear-nek a 60-as, 70-es, 80-as években elkészült a magyar párja. Csak épp ez a változat sárga volt és szalmával kitömött.

Ezt leszámítva sok kislánynak, talán kisfiúnak is megjelent a szobájában a polcról figyelve vagy az

ágy szélén ülve, az álmukat vihágyva. Annak ellenére, hogy a magyar mackó bundája durva tapintású volt – leszámítva puha talpacsáját – sok gyerek vidáman szorította magához az óvodai alvásidő során vagy este a lefekvésnél. Anyukám révén én is megörököltem egy ilyen mackót, aminek érdekessége, hogyha vízszintes pozíciójából felültettük, „megköszönte”. Legalábbis gyerekként így hittem. Igazából csak valamilyen kivehetetlen bűgő hangot hallatott, a pocakjában elrejtett szerkezetnek köszönhetően. A játék minőségét még külön kiemelném, ugyanis az otthon lévő mackó elvesztett fél szemét leszámítva a mai napig kitűnő egészségnek örvend.

A ma már retrónak, az adott korban viszont újdonságnak számító játékok sorát még hosszan sorolhatnánk. A lista szinte végtelen, elég, ha szüleink törpeautójára, holdrakétájára, gombfoci készletére vagy ugráló békájára gondolunk. Zárásként kiragadnék még egy közismert példát, a sokunk éjjeliszekrényén gyerekkorunkban fellelhető kutyás perselyt.

Kutyás persely

Habár a játékot külföldi minta inspirálta – erre utal az elrejtett Foreign-felirat –, a kutyás motívum mégis magyar. A színes fém persely elején egy nagy szemű,

sárga eb virított, s ha a gyerkőcök elhúztak egy kis fogantyút, az rögtön nyelvet öltött rájuk. Persze nem hiába: e piros nyelvre kellett ráhelyezni a fémpenzket, türelmesen, egyesével, hogy a hű házőrző sorban elnyelje, ezáltal megőrizze nekünk. A mindig szolgálatkész kiskutya mellett kék tálja díszelgett, míg a persely hátoldalán az eb kölykei üldögéltek egy kosárkában, egy bájos, pöttös nyakendős kandúr társaságában. A persely

kedves, ám kissé egyszerű kivitelezése vitathatatlan, ahogy az is, hogy mennyi ideig volt spórolt pénzünk biztonságban. Nem kell az enyveskező testvérekre gondolnunk, ugyanis elég, ha a kezünket a szívünkre tesszük és bevalljuk: bizony rájárogattunk erre a pénzforrásra, hogy aztán az iskolából hazafelé jövet a közeli ABC-ben Donald rágóra, Kojak nyalókára, Limo pezsgőporra vagy Sport szeletre váltsuk. De ez már egy újabb történet, amit majd a következő Retrovatban mesélek el nektek...

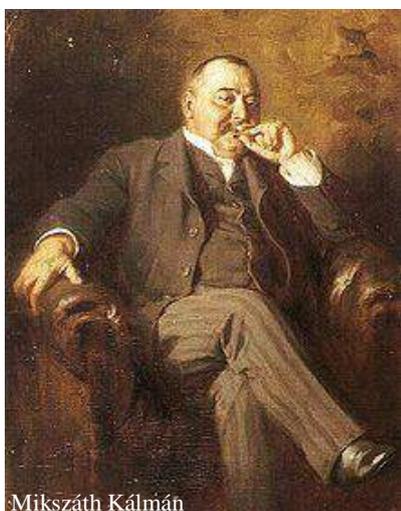
Lenyuzel NORA

Kollégiumi folyóiratok

Talán nem mindannyian tudjátok, de abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy kollégiumunknak számos mértékadó irodalmi folyóirat jár, melyekből a földszinti olvasóban mindenki kedvére „mazsolázhat”.

Csak hogy pár jelentőset említsek: *Tiszatáj*, *Jelenkor*, *Forrás*, *Új forrás*, *Alföld*, *Pannonhalmi Szemle* és *Vigilia*. Ezek közül három folyóiratot emelnék most ki, melyeknek novemberi számuk valamilyen apropóhoz köthető.

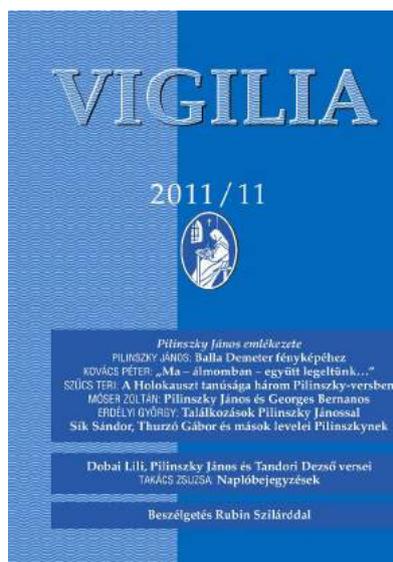
Kezdeném a *Tiszatáj*val, lévén szegedi lap, 1947 márciusa óta jelenik meg itt. Egyszerre irodalmi, művészeti, társadalmi és tudományos folyóirat is. A novemberi számban tanulmányosorozat olvasható A Mikszáth-befogadás irányairól, és egy ismeretlen Németh László-levelet is közöl, melyet Veres Péterhez (író, politikus, honvédelmi miniszter) írt. De ezek mellett én mindenkinek

Mikszáth Kálmán

ajánlom Fodor Ákos haikuit és Juhász Ferenc művét is.

A *Forrás* című szépirodalmi, szociográfiai és művészeti folyóirat novemberben Buda Ferenc költő, műfordító 75. születésnapja alkalmából (ugyanis 1936. november 3-án született) közöl számos tanulmányt, továbbá a költő verseit. Különösen megkapó, hogy mindezek mellé a folyóirathoz csatolták még a szerző kézíratos verses füzetének másolatát és hat fényképet is.

A *Vigilia*, mely főként a keresztény értelmiség kedvelt folyóirata, novemberi számában megemlékezik a duplán is évfordulós Pilinszky Jánosról (1921. november 25. – 1981. május 27.) *Pilinszky János emlékezete* címen. Az elemzések, értekezések mellett olvashatunk eddig nagy valószínűséggel ismeretlen

Buda Ferenc

műveket, illetve a költő levelezéseit is (többek között Sík Sándorral váltott pár levelet, aki egyetemünk professzora volt).

Meg kell még említeni az *Alföld* irodalmi, művészeti és kritikai folyóiratot is. Ebből számomra Marno János versei, és Dobos István Édes Anna-elemzése volt a legérdekesebb, ezért mindenkinek javasolom az olvasását.

Természetesen nem csupán ezek a lapok járnak a kollégiumnak, ez egy rövid áttekintés. Az aktuális számok az internetről is elérhetők, de mint mondtam, abban a kiváltságos helyzetben vagyunk, hogy csak le kell mennünk a magasföldszintre, és kedvünkre olvashatjuk a legfrissebb számokat.

Móra Ferenc Hallgatói Egyesület

Az SZTE Móra Ferenc Kollégium Kollégiumi Bizottsága 2011 júniusában hallgatói egyesület létrehozását kezdeményezte, amelyet a Csongrád Megyei Bíróság 2011. október 12-én közhasznú szervezetként nyilván tartásba vett, a döntés pedig november 3-án jogerőre emelkedett.

Az egyesület céljai között szerepel a Móra Ferenc Kollégium hagyományainak őrzése és ápolása; előadások, szemináriumok, vitáestek, könyv- és folyóiratbemutatók szervezése; a hagyományos kollégiumi közösségi, kulturális rendezvények támogatásával a szabadidő kulturált eltöltésének biztosítása; az egészséges életmódra nevelés szellemében a testmozgással, testkultúrával kapcsolatos foglalkozások indítása; sportnapok, bajnokságok szervezésében, lebonyolításában és díjazásában való aktív részvétel.

Az egyesület létrehozásában szerepet játszott, hogy a kollégium rendkívül gazdag szakmai, kulturális kínálatát, szolgáltatásait szeretnénk volna továbbra is megőrizni, bővíteni, ugyanakkor a csök-

kenő támogatás, az egyre romló pénzügyi feltételek egyéb források bevonását tették szükségessé. Az elfogadható mértékű tagdíj, az egyesületi formából fakadó rugalmasabb működés és pályázási lehetőségek ezen célok megvalósítását segíthetik elő.

2011 őszétől eltöröltük a kulturális és a hálózatfejlesztési hozzájárulást, így kollégistáink a hallgatói egyesületbe való belépéssel a kollégiumi alapszolgáltatásokon kívüli szolgáltatásainkat kedvezőbb feltételekkel vehetik igénybe. Az egyesület azonban csak akkor éri el célját, ha jelenlegi hallgatóink közül minél többen tagjaivá válnak.

Jelenlegi kollégistáink rendszeres tagként léphetnek az egyesületbe, ami azon kívül, hogy támogatják a kollégium szakmai, kulturális és közösségi életét, egyéb szolgáltatások térítésmentes igénybevételét is jelenti, volt kollégistáink pedig pártoló tagokként lehetnek az egyesület tagjai, ami a volt kollégiumi alma mater támogatása mellett terveink szerint egyéb kedvezmények igénybevételére is jogosíthat.

Az egyesületi tagsággal névre szóló tagkártya jár, amely a kedvezmények, térítésmentes szolgáltatások igénybevételére jogosít. A tagdíj 1500 forint/félév, pártoló tagok esetében a banki költségek minimalizálása érdekében célszerűnek tartanánk az évi egyszeri utalást. A MFHE Alapszabálya lehetővé teszi, hogy tagjaink magasabb összegű tagdíjjal is támogathassák az egyesületet.

Pártoló tagok a tagdíjat a mellékelt számlaszámra fizethetik be:

Számlaszám: OTP Bank 11735005-20553665, kérjük az utalásnál a megjegyzéshez beírni a nevet, címet és tagdíj szót!

Pártoló tagok esetében kérjük a kitöltött jelentkezési lapot a következő címre küldeni:

Móra Ferenc Hallgatói Egyesület

6726 Szeged, Közép fasor 31-33.

A Belépési Nyilatkozat (Tagfelvételi Kérelem) letölthető a kollégiumi honlapról.

Szénszünet az egyetemen

Mint ahogy már hírt adtunk róla, az SZTE Dékáni Kollégiumának döntése alapján az egyetemi épületek 2011. december 23-tól 2012. január elsejéig zárva lesznek.

A Móra Ferenc Kollégiumból is ki kell költözni minden kollégistának legkésőbb december 23-án, pénteken délután 2 óráig!

A kollégiumban megmarad az áramszolgáltatás, tehát a hűtőgépek működni fognak. A fűtést kb. 10-12 C fok körül állítják be. Az épületben senki sem tartózkodhat, portaszolgálat sem lesz.

Visszaköltözni január 1-jén, vasárnap délután 4 órától lehet. A kiesett napok miatt a januári kollégiumi díj arányosan kevesebb lesz.

A szénszünet ideje alatt általános, nagyhatású rovarirtást végzünk a kollégiumban.

Az élőködőirtás sikere érdekében nyomatékosan kérjük a kollégistákat, hogy távozáskor hagyják úgy a kollégiumi szobákat, ahogy egyébként rendeltetésszerűen használni szokták. Tehát kivételesen azt kérjük, ne ágyazzanak be, ne pakolják be a szek-

rénybe azokat a dolgokat, melyeket egyébként is kint szoktak tartani. A szekrényajtókat is hagyják nyitva. Élelmiszert azonban ne hagyjanak elöl természetesen.

A rovarirtást végző szakembereket minden esetben, minden szobába az igazgató és a gondnoknok fogja végigkísérni.

A használt szer minőségbiztosítással rendelkezik, számtalan intézményben – kollégiumokban, szállodákban is – sikeresen alkalmazták Szegeden és országszerte. Egészségre nem ártalmas, az emberi szervezetre semmilyen káros hatása nincs.

A szénszünet alatt a kollégium biztonságát az Egyetem Biztonság szervezési Osztálya biztosítja. Természetesen arra kérünk mindenkit – ahogy ezt a mindennapokban is kérjük –, hogy pénzt, iratokat, ékszereket ne hagyjanak a szobákban.

Fontos kérés, hogy a szobából utolsóként távozó csukja be a külső ajtót, majd feltétlenül adja le a portán! A külső ajtók kulcsait a portán kell elkérni. A külső ajtók kulcsait a szénszünet alatt a

kollégiumon kívül, kijelölt biztonsági helyen fogják őrizni.

A rendkívüli helyzet adott, mindenkit kérünk fegyelmezett betartására. Köszönjük az együttműködést és a megértést!

A tanulmányokkal kapcsolatos információk:

A 2011. december 27. és 31. közötti időszakra nem lehet vizsgát hirdetni egy oktatási egységben sem.

A rendes vizsgaidőszakból kieső négy nap pótlására 2011. december 13-16. között az egyes oktatási egységek vizsgát hirdethetnek meg.

A vizsgaidőszak többi része (beleértve az UV-időszakot) a tanév időbeosztásának megfelelően változatlan marad.

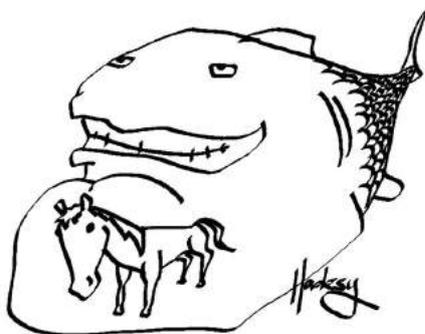
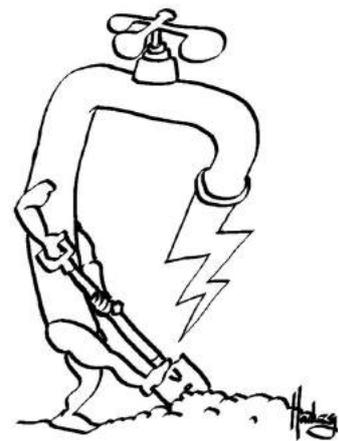
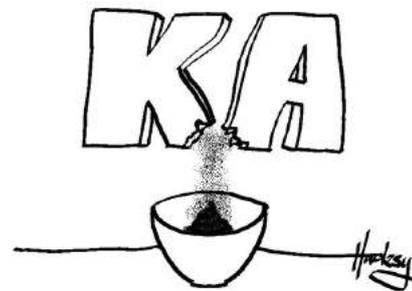
Az oktatási igazgatóság az ETR felületén időben korábbra hozza a vizsgahirdetés, a teljesítési lap nyomtatás és a vizsgajelentkezés kezdetét, hogy a vizsgáztatás rendje zavartalan legyen mind az oktatók, mind pedig a hallgatók számára.

Kedves Olvasók!

Ismételten néhány képrejtvényt közlünk fejtörésként. Jó szórakozást hozzá!

A novemberi szám megfejtései:

1. karalábé 2. patak 3. halász 4. Móra Nyúz ☺

Hakasy János

Móra Nyúz – a Móra Ferenc Kollégium lapja. Megjelenik 120 példányban, ingyenes terjesztéssel.

Főszerkesztő: Salamon Teodóra

Tördelőszerkesztő: Csík Réka, Salamon Teodóra

Olvasószerkesztő: Sörös Borbála

Korrektúra: Salamon Teodóra

Szerzők: Benedek Leila, Csík Réka, Csizmadi Csilla, Farkas Levente, Gódor Nikoletta, Hegedüs István, Katona-Kiss Atilla, Kiss Máté, Kubitsch Rebeka, Legát Csaba, Lengyel Nóra, Mikes Noémi, Nyerges Ábel, Orsós Klára, Sörös Borbála, Szabados Gabriella, Tölgyes Arabella, Veres Patrik, Vrazsovits Ríta

Borítóterv: Kiss Máté

Képek, illusztrációk: Bíró Gyöngyvér, Csányi Mónika, Hadzsy János, Hornyik Anna, Mándoky Kollégium, Mészáros Tibor, Nagy Zsuzsanna, Szemjonov Krisztina

A további képeket internetes oldalak segítségével közöltük:

artpool.hu; deliszo.hu; filmkultura.hu; fisz.hu; goralgonndnale.blogspot.com; hvg.hu; institu.hu; iskander.hu; karpatinfo.net; konyvbuvar.hu; mora.u-szeged.hu; nemzetijelkepek.hu; passzio.hu; retronom.hu; szegedma.hu; telegraph.co.uk; teszvesz.hu; vhk.mediastorm.hu; vigilia.hu; wikipedia.hu